Ազգ
Azg

Յուլիս 22 Հինգշաբթի 1993

ՈՍՏԱԿԱՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիւ 138 (389)
գինը 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Անվտանգության խորհուրդը Ուկրաինայի կողմում

ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհրդի նիստում դրա նախագահ Դ. Հեննեյը հրապարակեց հետեւյալ հայտարարությունը. «Անվտանգության խորհուրդը կիսում է Ուկրաինայի խոր մտահոգությունը Սեւաստոպոլի վերաբերյալ Ռուսաստանի ԳԽ որոշման առնչությամբ եւ այս կապակցությամբ, ՄԱԿ-ի կանոնադրությանը համապատասխան, հավաստում է Ուկրաինայի տարածքային ամբողջականությունը: Անվտանգության խորհուրդը հիշեցնում է, որ 1990 թ. նոյեմբերի 19-ին Կիեւում Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի ստորագրած պայմանագրում Պայմանավորվող բարձր կողմերը պարտավորություն ստանձնեցին հարգելու միմյանց տարածքային ամբողջականությունը, ներկայումս իրենց միջեւ առկա սահմանների շրջանակներում: Որոշումն անհամատեղելի է այդ պարտավորության, ինչպես նաեւ ՄԱԿ-ի կանոնադրության նպատակների ու սկզբունքների հետ եւ ուժ չունի»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Վ. Փափազյանը գնահատում է ԱՄՆ դիրքորոշումը

ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը հուլիսի 20-ին ՄԱԿ-ի Նյու Յորքում տված ասուլիսում դրական գնահատական տվեց Լեռնային Ղարաբաղի հարցի խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ Մ. Նահանգների դիրքորոշմանը, ավելացնելով, որ նույն հարցում նույնքան կենսական է եղել Ռուսաստանի դերը: Արտգործնախարարը, ինչպես տեղեկացնում է Մ. Նահանգների Information Service-ը, կարեւոր է համարել նաեւ Թուրքիայի եւ Իրանի դերը, քանի որ, ասել է նա, «մեր հարեւաններն են»: «Վերջին 2-3 ամիսներին, ասաց պրն. Փափազյանը, նույնիսկ թուրքական կառավարությունը, որի հետ անցուց մենք լուրջ դժվարություններ ունենք, հանդես եկավ դրական քայլերով»: Նա ասաց, թե թուրքական կառավարությունը հետզհետե ավելի հավասարակշռված մոտեցում է հանդես բերում կոնֆլիկտի նկատմամբ: Այսուհանդերձ, ասաց նա, նպատակահարմար պիտի լիներ, որ Թուրքիան դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատեր Հայաստանի հետ, ինչպես արել է Ադրբեջանի եւ Վրաստանի պարագայում: Խոսելով ԼՂՀ առաջագա կարգավիճակի մասին, Վ. Փափազյանը հայտարարեց, թե առայժմ վաղ է այդ մասին խոսել, քանզի այդ հարցը պետք է քննարկվի խաղաղության բանակցություններում: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի կողմից ԼՂՀ-ի ճանաչման հարցին, պրն. Փափազյանը հավաստիացրեց, թե իր կառավարությունը դիմադրել է այդ գծով եղած ներքին ճնշումներին, քանի որ այդ ակտը կարող է խանգարել առաջագա բանակցությունների կայացմանը:

«Ազգ»

Ս. Պետրոսյանը հրաժարական տվեց

Երեկ կամավոր կերպով պաշտոնից հրաժարվեց ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտի ղեկավար Սարսել Պետրոսյանը՝ ծեռնոցած մնալով իր այդ քայլի մեկնաբանությունից: Այս մասին հաղորդում է Ստեփանակերտի մեր թղթակից Վահրամ Աղաջանյանը: Պետվարչության նոր ղեկավար է նշանակվել «Արցախ» թերթի նախկին գլխավոր խմբագիր, արձակագիր Մախսիմ Հովհաննիսյանը: Հիշեցնենք է, որ դրանից ընդամենը մեկ օր առաջ պաշտոնից հրաժարվել էր նաեւ Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայության ղեկավար Արմեն Դուլյանը: Նրա փոխարեն նշանակվել էր Սեյրան Շախսուվարյանը, որը մինչ այդ պաշտպանության նախարարության մամուլի եւ լուսավորության բաժնի պետն էր:

«Ազգ»

> **Հրաժեշտ Հանո Սահյանին**: Հազարավոր երեւանցիներ էին եկել Հայաստանի ազգային օպերայի շենք, վերջին հրաժեշտը տալու հայ պոեզիայի Սեծին: Այդ թվում նաեւ ՀՀ նախագահը, Գերագույն խորհրդի նախագահը, վարչապետը, պատգամավորներ, նախարարներ: Ժամը 14-ին սգո թափորը շարժվեց դեպի Կոմիտասի անվան զբոսայգի՝ Պանթեոն, ուր տեղի ունեցավ թաղման արարողությունը նվիրված սգո միտինգ: Հանո Սահյանի մահվան առթիվ ցավակցական հեռագրեր էին ստացվել Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեից, Ռուսաստանի գրողներից:
>
> «Ազգ»

ԱՍԿԵՐԱՆԻ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ ԼԱՅՆԱԾԱՎԱԼ ԳՐՈՀԸ ԿԱՍԵՑՎԵՑ: ՄԱՐՏԵՐՆ ԸՆԹԱՆՈՒՄ ԵՆ ԱՂԴԱՄԻ ՄԱՏՈՒՅՑՆԵՐՈՒՄ

Երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում կտրուկ սրվել է: Երեկ վաղ առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները Աղդամի շրջանի ռազմական հենակետերից երեք ժամ շարունակ անընդհատ ուժգին հրետակոծության են ենթարկել Ասկերանի շրջանի սահմանամերձ գյուղերն ու հայկական պաշտպանական դիրքերը, որից հետո զրահատեխնիկայի եւ ռազմական ինքնաթիռների աջակցությամբ փորձել լայնածավալ գրոհ ձեռնարկել: Այս մասին Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ՝ վկայակոչելով ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից ստացված տեղեկությունները: Երեկ ժամը 12-ի դրությամբ Ասկերանի եւ Աղդամի շրջանների սահմանագծում կասյալի մարտերը շարունակվում էին երկուստեք կորուստներով: Ադրբեջանական կազմավորումները փորձում էին գրոհը զարգացնել միաժամանակ մի քանի ուղղություններով՝ Ասկերան շրջկենտրոնի, շրջանի Նախիջեւանիկ, Փիրջամալ, Խրամորտ, Փառուխ եւ Խանաբադ գյուղերի հատվածներում:

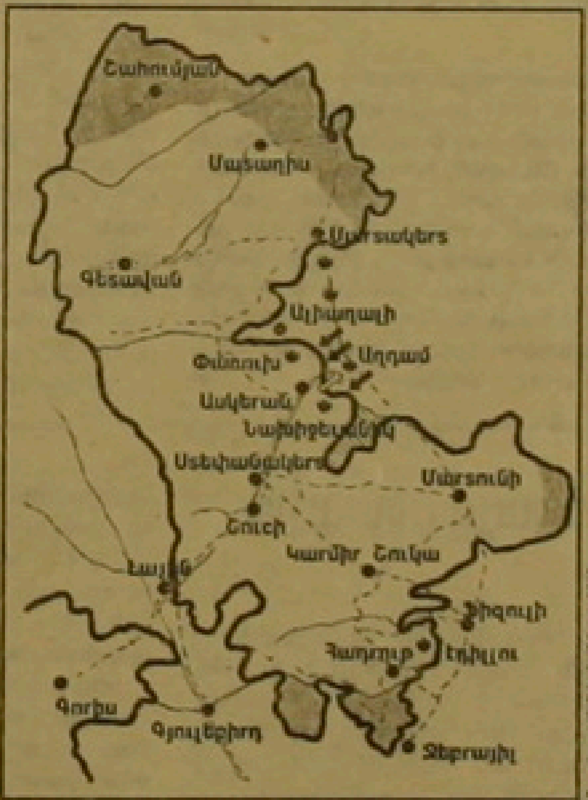

Երեկ ժամը 17-ի դրությամբ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումներին հաջողվել էր ոչ միայն կասեցնել թշնամու լայնածավալ գրոհը, այլեւ անցնել հակահարձակման: Երեկոյան մարտերն ընթանում էին Աղդամ շրջկենտրոնի անմիջական մատույցներում՝ զինու զորանոցի մերձակայքում: Նախնական տվյալներով, հայկական կողմից զոհվել է երեք, վիրավորվել 5 զինվոր: Ադրբեջանական բանակը կորցրել է ավելի քան 20 զինվոր եւ մեկ տանկ: Մարտերը ռազմաճակատի այս հատվածում շարունակվում են:

Իրենց հերթին, ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե երեկ առավոտյան հայկական կազմավորումները լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել Աղդամի ուղղությամբ եւ կեսօրից հետո գրավել քաղաքի նախավային ավարձանները: Ըստ նույն աղբյուրների, մարտեր են գնում նաեւ շրջանի Մարգինլի գյուղի համար:

Նույյան տաղան գործակալությունը հաղորդում է, թե ավելի վաղ՝ հուլիսի լույս 21-ի գիշերը Ադրբեջանի տարածքից ուժգին հրետակոծության են ենթարկվել Մարտակերտ շրջկենտրոնն ու մերձակա գյուղերը: Կան զգալի ավերածություններ: Տուժածների մասին տեղեկություններ չկան:

ԼՂՀ ռազմաճակատի մյուս հատվածներում երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը համեմատաբար հանգիստ է եղել: Ռազմական լուրջ գործողություններ չեն ընթացել նաեւ հայ-ադրբեջանական սահմանամերձ հատվածում, թեեւ ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե իբր երեկ եւ նախորդ գիշեր Հայաստանի տարածքից հրետակոծվել են Ադրբեջանի Թովուզի, Գեդաբեկի, Զանգելանի եւ Ղուբաթլիի շրջանների սահմանամերձ բնակավայրերը: Մանրամասնություններ չեն հաղորդվում:

«Ազգ»

Ալիեւը հայերին մեղադրում է ագրեսիայի մեջ

Ադրբեջանի խորհրդարանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը Աղդամի դրությունը համարում է կրիտիկական: Բանն այն է, որ ադրբեջանական տեսակետի համաձայն, երեկ վաղ առավոտյան հայկական կազմավորումները գրոհել են քաղաքի ուղղությամբ եւ գրավել հարավային արվարձանները: Երեկ Հեյդար Ալիեւը Բաքվում հանդիպել է Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թոմաս Յանգի հետ եւ ասել, որ քաղաքի վրա հարձակմանը մասնակցել են հայկական լավ զինված կազմավորումներ, որի հետեւանքով խաղաղ բնակչության շրջանում զոհեր կան: Հայկական կողմի գործողությունները գնահատելով որպես ագրեսիա՝ Ալիեւը նշել է նաեւ, թե այդ գործողությունները վկայում են, որ Հայաստանը ջանում է խափանել հակամարտության խաղաղ կարգավորմանն ուղղված բոլոր ջանքերը: Նա ավելացրել է նաեւ, թե այդ մասին արդեն տեղյակ է պահել Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ դեսպաններին, ինչպես նաեւ Ադրբեջանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչին:

Իր հերթին, Բրիտանիայի դեսպանը հայտարարել է, թե Մեծ Բրիտանիան հանդես է գալիս Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության եւ սահմանների անձեռնմխելիության կողմ: Նա նշել է, որ անկասկած ներկայումս Ադրբեջանի տարածքի մի մասը օկուպացված է օտար պետության զինված ուժերի կողմից, ինչն ընդունելի չէ:

Մնում է ավելացնել միայն, որ ցանկության դեպքում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանի հայտարարությունը կարելի է դիտել նաեւ որպես ԼՂՀ-ի ճանաչում, որովհետեւ, եթե նույնիսկ Ադրբեջանի տարածքների մի մասն այսօր օկուպացված է, ապա դա իրականացվում է զուտ պաշտպանական նպատակներով եւ այն էլ ինկատեսս օտար պետության՝ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կողմից:

«Ազգ»

Սադրա՞նք, թե՞ շահարկում

Ադրբեջանի բանակի Ասկերանի շրջան ուղղությամբ, հուլիսի 21-ի առավոտյան ձեռնարկած մեծածավալ հարձակման կապակցությամբ, ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտը երեկ հանդես է եկել հայտարարությամբ, ուր դիմելով Ադրբեջանի ղեկավարությանը, կոչ է անում դրսեւորել իրատեսություն, հրաժարվել ներքին հարցերը Ղարաբաղի ռազմաճակատում ծեռք բերված հաջողություններով լուծելու փորձերից, խուսափել հակամարտության մեղող քայլերից: Եթե Բաքուն շահագրգռված է Մարիո Ռաֆաելլիի առաքելության հաջող ընթացքով, ուրեմն ադրբեջանական բանակի ձեռնարկած հարձակողական գործողությունները կամ սադրանք են կամ էլ ցույց են տալիս, որ Ադրբեջանում իշխանության համար պայքարող առանձին ուժեր ղարաբաղյան հարցը խաղաթուղթ են դարձնում:

ՍՊԱՆՎԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱԿ-Ի ՆԱԽԿԻՆ ՂԵԿԱՎԱՐ ՄԱՐԻՈՒՍ ՅՈՒԶԲԱՇՅԱՆԸ

Երեկ վաղ առավոտյան իր տան մոտ գտնվող Կոմիտասի անվան զբոսայգում սպանվել է Հայաստանի ՊԱԿ-ի նախկին նախագահ Մարիուս Յուզբաշյանը: Համաձայն Մեծարէ գործակալության խորհրդարանական աղբյուրներից ստացված տեղեկության, մարդասպանները երեք անգամ Մակարով տիպի ատրճանակից կրակել են Յուզբաշյանի գլխին, ուն ըստ ամփոփության, շան հետ առավոտյան ելել էր զբոսանքի:

1923 թ. ծնված ՊԱԿ-ի գեներալ-լեյտենանտ Մարիուս Յուզբաշյանը 1978-1989 թթ. գլխավորում էր Հայաստանի պետական անվտանգության կոմիտեն, որից հետո Երեւանի նախկին քաղաքագլուխ Համբարձում Գալստյանի մոտ խորհրդական է աշխատել, իսկ վերջին ժամանակներս դասավանդում էր ազգային անվտանգության դպրոցում:

Ինչպես հայտնի դարձավ «Ազգի» թղթակցին, Յուզբաշյանի սպանության գործը գտնվում է Մոսկվայում: Գործի քննությունը հանձնարարվել է ՀՀ գլխավոր դատախազին կից կարեւորագույն գործերով քննչական խմբին: Սա նախկին բարձրաստիճան պաշտոնյայի սպանության երկրորդ դեպքն է վերջին երկու ամիսների ընթացքում: Հունիսին ահաբեկիչների կողմից սպանվել էր Հայկական երկաթուղու տնօրեն Համբարձում Ղանդիլյանը:

«Ազգ»

Իզեթբեգովիչը օգնություն է խնդրում

Բոսնիայի նախագահ Ալիա Իզեթբեգովիչը ՄԱԿ-ից օգնություն խնդրեց Սարաեւոյի վրա հարձակվող սերբական հարձակմանը դիմադրելու համար: Մի շաբաթ է արդեն, որ սերբերը մեծացրել են ճնշումը մայրաքաղաքի վրա, նպատակ ունենալով ստիպել իսլամներին ընդունելու հանրապետության էթնիկական բաժանման ծրագիրը: Մինչ այդ, ՄԱԿ-ի աշխատակիցներն ստանձնեցին Բոսնիայում անձնակազմի կողմից կռիվների պատճառով լքված հոգեբուժարանի 230 հիվանդների խնամքը: Նրանցից 3 երեխա եւ 2 չափահասներ մահացել էին արդեն: Մյուս կողմից, Բոսնիայում ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերի հրամանատար Ֆիլիպ Մորիյոնը երեկ Նյու Յորքում պահանջեց, որ սահմանափակ օդային հարվածներ հասցվեն սերբական դիրքերին, եթե վերջինները շարունակեն պաշարել «անվտանգ գոտիներին»:

Իտալիան ցնցվեց նոր սկանդալից

Էներգետիկայի պետական կորպորացիայի նախկին նախագահ Գաբրիել Կալիարիի ինքնասպանությունը ցնցեց իտալական հասարակական կարծիքը: Բանտային իր խցիկում, պլաստիկե տոպրակի օգնությամբ կատարված ինքնասպանությունը մի նոր սկանդալ է համարվում երկրում, որտեղ վերջին տարվա ընթացքում պաշտոնատար անձանց կոռուպցիոն արարքների մասին բացահայտումների շարքը շարունակվում է: Կալիարին դեռեւս չէր դատապարտվել: Նա մեղադրվում էր խոշոր չափի հափշտակումների եւ իշխող կուսակցությանը խոշոր մասհանումներ անելու համար:

Ընկերներն իրարից չեն նեղանում

Բադեն Վյուրտեմբերգում հուլիսի 20-ին Գերմանիայի կանցլեր Հելմուտ Քոլը հանդիպում ունեցավ Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի հետ: Ինչպես հուլիսի 21-ին գրեց «Կոտիդիեն դը Պարի» թերթը, «այդ հանդիպման ժամանակ քննարկվել են աժեւորի եւ սակագների գլխավոր համաձայնագրի շրջանակներում առեւտրական նոր համաձայնագրի կնքման հեռանկարները: Միտերանը եւ Քոլը հատկապես ծգտել են ցուցադրել Փարիզի եւ Բոննի համաձայնության բարձր մակարդակը, ինչը դաշնակցային կանցլերին առիթ տվեց նշելու, որ «Մեր միջեւ կարող են տարաձայնություններ լինել այս կամ այն հարցի առթիվ, բայց դա բնական է ընկերական հարաբերություններում»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Քմերների հետ բանակցել չի կարելի

Կամբոջայի նախագահ՝ իշխան Նորոդոմ Սիհանուկը հայտարարեց, թե հետ է կանգնում սեպտեմբերին առյստամ կարմիր քմերների հետ բանակցություններ վարելու մտադրությունից, քանի որ Մ. Նահանգները չեն ցանկանում օգնություն տալ մի կառավարության, որի կազմում ըմբոստներ կան: Նախապես, համաձայնության գալով քմերների հետ, Սիհանուկ իշխանը պատրաստակամություն էր հայտնել 10 հազարանոց զորախմբի պետական բանակի հետ ներձուլման դիմաց նրանց ընդգրկել կառավարության կազմում:

digitised by A.R.A.R.@

ԳԽ

Վեցերորդն էլ պատմության գիրկն անցավ

Երեկ իր աշխատանքներն ավարտեց ՀՀ Գերագույն խորհրդի առաջին գումարման վեցերորդ նստաշրջանը: Հանդես գալով ամփոփիչ խոսքով, ՀՀ ԳԽ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը նշեց, որ գումարված 50 նիստերի ընթացքում ընդունվել է 36 օրինագիծ, նաև չորսն առաջին ընթերցմամբ եւ 228 որոշում: Վավերացվել են 69 միջազգային պայմանագրեր եւ համաձայնագրեր: Խորհրդարանի խոսնակն այս ցուցանիշները համեմատելով նախորդ հինգ նստաշրջանների արդյունքների հետ, 6-րդն արդյունավետ համարեց (միայն վերջին երկուսի միասնական արդյունքը 13 օրինագիծ է): Սակայն փաստն այն է, որ այս անգամ էլ Գերագույն խորհրդին չհաջողվեց ամբողջությամբ մարել մեծ օրակարգ մտած բոլոր հարցերը: Դրանում ընդգրկված օրենքների նախագծերի թիվը 100-ից ավել էր:

Երբ պրն. Արարքցյանն այն կարծիքին է, թե 6-րդի նվաճումն այն առավելագույնն է, որ կարող է «մարսել» ներկա խորհրդարանը, կարծում ենք դա փոքր մխիթարություն պետք է համարվի: Տնտեսական եւ իրավական նոր հարաբերությունների ստեղծման ուղին բռնած հանրապետության համար այդ արագությունն ընդունելի համարել չի կարելի: Ցավոք, նստաշրջանի սկիզբը աչքի ընկավ նրանով, որ խորհրդարանի աշխատանքների արդյունավետությունը բարձրացնելուն ուղղված նախագծերից ոչ մեկը անհրաժեշտ ձայներ չհավաքեց: Ինչպես երեւում է, նման վիճակի հետ հաշտվել են բոլորը, եւ վճռական բարեփոխումների միակ հույսը ՀՀ Սահմանադրության ընդունումն են համարում: Հանրապետության օրենսդիր բարձրագույն մարմինը վերջինիս կանդրադառնա այս տարվա նոյեմբերի 1-ից հետո, երբ կավարտվեն Սահմանադրական հանձնաժողովի կողմից ճշգրտված Հայաստանի հիմնական օրենքի համաժողովրդական քննարկումները: Դեռ անհրաժեշտաբար պետք է ընդունվի խորհրդարանի պատգամավորների ընտրությունների մասին նոր օրենքը:

Ամեն ինչ հանգում է այն բանին, որ այս ԳԽ-ն, որի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման անհրաժեշտության մասին անընդմեջ խոսում են նրա ձեւավորման ժամանակներից սկսած, ցանկանում ենք դա, թե ոչ, մինչեւ վերջ կօգտագործի իրեն տրված տարիները:

ՅՈՒՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Քննարկում

Սահմանադրության նախագիծը համապատասխանում է համաշխարհային չափանիշներին

Խորհրդարանի սահմանադրական հանձնաժողովի մշակած Հայաստանի սահմանադրության նախագիծն այսօրվա պայմաններում առավել նպատակահարմար, ամբողջական, կոնցեպտուալ առումով միասնական եւ իրավաբանորեն գրագետ փաստաթուղթ է, Սնարք գործակալությանը տված հարցազրույցում հայտարարեց պետականագետ, այլընտրանքային «անկախ» հիմնական օրենքի հեղինակ, սահմանադրական հանձնաժողովի փորձագետ Հենրիկ Խաչատրյանը:

Հանրապետությունում հայտնի իրավաբանի կարծիքով, նախագծում արժանի արտացոլում են գտել ժողովրդի եւ մարդու իրավավիճակի կարգավորման, պետական կառուցվածքի եւ իշխանության բաժանման սկզբունքի հարցերը: Դրա հետ մեկտեղ նախագծում մտցվում են այնպիսի նոր հաստատություններ, ինչպիսիք են մարդու իրավունքների պաշտպանությունը, մագիստրատուրան եւ սահմանադրական դատարանը:

Սակայն, ինչպես գտնում է Խաչատրյանը, դժվար է համաձայնել նախագծի այն դրույթին, որը նախագահին տալիս է խորհրդարանի (Ազգային խորհրդի) արձակման իրավունք, քանի որ դրանում բացակայում է այն բանի հստակ գնահատումը, թե երբ եւ ինչ պայմաններում կարող է արձանագրվել խորհրդարանային ճգնաժամ: Այս իրավունքը պետք է տրամադրել բացառապես սահմանադրական դատարանին, գտնում է գիտնականը: Նախագիծը, ասաց նա, ելնում է հանրաճանաչ միջազգային իրավական փաստաթղթերից եւ ներառում Ֆրանսիայի սահմանադրության շատ դրույթներ: Հիշեցնենք, որ Հայաստանի ԳԽ սահմանադրական հանձնաժողովը վերջերս ավարտել է իր աշխատանքը, եւ հիմնական օրենքի նախագիծն արդեն հրապարակվել է հանրապետական մամուլում:

Սնարք

Խմբագրության կողմից: Գուցե եւ կարելի լիներ համաձայնել հայտնի իրավաբանի այն դրույթին, թե խորհրդարանի (Ազգային խորհուրդ) արձակման իրավունքը պետք է վերապահել Սահմանադրական դատարանին, եթե այդ դատարանի դատավորները, ինչպես նախատեսում է խնդրո առարկա նախագծի 70-րդ հոդվածի 7-րդ կետը, նույնպես նշանակված չլինեին հանրապետության նախագահի կողմից: ■

Երեւան

Էկոլոգիական խնդրի քննարկում

Երեւանում է գտնվում Կալիֆորնիայի Բերկլիի համալսարանի դոկտոր Սուրեն Դամնյանը, որն զբաղվում է էկոլոգիայի խնդիրներով: Երեկ Երքաղխորհրդի գործկոմի նախագահի տեղակալ Վազգեն Պետրոսյանը հանդիպում ունեցավ պրն. Դամնյանի հետ, որը Հայաստան է ժամանել ուսումնասիրելու մեր հանրապետության եւ մասնավորապես Երեւանի էկոլոգիական խնդիրները: Հանդիպմանը մասնակցում էին քաղխորհրդի բարեկարգման վարչության պետ Վլադիմիր Ղազարյանը, բնության պահպանության եւ շրջակա միջավայրի վարչության պետ Ռիտա Այվազովան: Հանդիպման ժամանակ քննարկվեցին էկոլոգիայի եւ էկոլոգիական տեխնոլոգիայի հետ առնչվող հարցեր: Շոշափվեց աղբի [illegible] գործածության հարցը: Նշվեց, որ կա նախագիծ այդ խնդրի շուրջ աշխատանքի կազմակերպման տեխնոլոգիական կառուցվածքի մասին: Երկուստեք համաձայնություն ձեռք բերվեց նախագծի վերաբերյալ համառոտ տեղեկություն փոխանցել պրն. Դամնյանի միջնորդությամբ Կալիֆորնիայի համապատասխան ֆիրմաներին՝ փոխադարձ տեղեկատվական եւ տեխնոլոգիական տեղեկություններ ստանալու ակնկալիքով:

«Ազգ»

Շրջան

Էլչիբեյի հույսը ժողովրդավար ժողովուրդն է

Աբուլֆազ Էլչիբեյը, որը Ադրբեջանի խորհրդարանի կողմից զրկվել է նախագահական լիազորություններից, հայտարարել է, որ Միլլի մեջլիսի վերջին որոշումը նախապես մշակված մի խաղ է, պետական հեղաշրջման ակտ, որի սկիզբը նա համարել է հունիսյան դեպքերը Գյանջայում: Էլչիբեյն իր վրդովմունքն է հայտնել խորհրդարանի նախկին նախագահ Իսա Ղամբարի եւ մի շարք նախկին պաշտոնյաների ձերբակալման կապակցությամբ: Նա հույս է հայտնել, որ ժողովրդի կառավարման օրոք ժողովրդավարությունը ճաշակած ժողովուրդը չի համակերպվի Միլլի մեջլիսի որոշման հետ: ՌՖ

Ադրբեջանցիները հոգնել են բողոքելուց

Ադրբեջանական «Զերկալո» թերթի հուլիսի 20-ի համարում տպագրվել է, թե Հայաստանի ղեկավարները կրկին այցելել են Ղարաբաղ, եւ ինչպես միշտ, այդ մասին տեղյակ չեն պահել Ադրբեջանի իշխանություններին: Եթե առաջներում Ադրբեջանի արտգործնախարարությունն այդ առթիվ բողոքներ էր հղում, ապա այժմ ինչպես ասում է նախագահի արտաքին քաղաքականության հարցերով խորհրդական Գուլիզադեն, նա այլեւս չի բողոքարկի: «Դա անելն անօգուտ է, քանի որ մենք ավելի ազդեցիկ միջոցներ չենք կարողանում ձեռնարկել», ասել է նա: Միեւնույն ժամանակ Գուլիզադեն այն միտքն է հայտնել, թե վարչապետ Բագրատյանի այցն ըստ երեւույթին նպատակ ունի ճնշում գործադրել Ղարաբաղի հայերի վրա, որպեսզի վերջիններս պատասխանեն Քելբաջարից զորքերը դուրս բերելու գրաֆիկի կատարմանը:

Իոսելիանին սպառնում է թունավորել Ռուսիայի կյանքը

Ռուսաստանի դիրքորոշումը աբխազական հակամարտության հարցում ուղղակի ագրեսիա է Վրաստանի նկատմամբ, եւ Ռուսաստանը չի հրաժարվում իր աբխազամետ քաղաքականությունից, հայտարարել է Վրաստանի խորհրդարանի նիստում «Մխեդրիոնի» զինված խմբավորման ղեկավար Ջաբա Իոսելիանին: Իոսելիանին սպառնացել է, որ Սուխումի վրա հարձակման դեպքում, որը կարող է իրականացվել միայն Ռուսաստանի օգնությամբ, Ռուսաստանի դեմ պարտիզանական պատերազմ կծավալվի թե Աբխազիայի, թե Ռուսաստանի տարածքում: Պատասխանելով պատգամավորներին, նա ասել է. «Կարող եք ինձ համեմատել Դուդաեւի կամ էլ Հիտլերի հետ, բայց ես կթունավորեմ Ռուսաստանի կյանքը, ինչպես որ նա անում է Վրաստանի նկատմամբ»: Այդ հայտարարությունը Իոսելիանին արել է Շեւարդնաձեի բացակայության օրոք: ՌՖ

Տաջիկստանը համապատասխան գործողությունների կդիմի

Մեր առջեւ խնդիր է դրված պաշտպանել ԱՊՀ սահմանը, որի 1400 կմ հատվածն անցնում է Տաջիկստանի տարածքով, եւ մենք կկատարենք այդ խնդիրը, նշել է Ռուսաստանի անվտանգության նախարար Բարաննիկովը երեքշաբթի, Տաջիկստանի ԳԽ նախագահ Ռախմոնովի հետ 12-րդ ուղեկալ այցելելուց հետո: Բարաննիկովը կարծիք է հայտնել, որ դա ոչ միայն Ռուսաստանի, այլեւ ԱՊՀ այն երկրների խնդիրն է, որոնք ստորագրել են կոլեկտիվ անվտանգության մասին պայմանագիր: Կարեւոր է նաեւ, որ Տաջիկստանն ունենա իր սեփական սահմանապահ ուժերը, ասաց նա: Տաջիկստանում ապրում է 200-300 հազար ռուսալեզու բնակչություն: Ռախմոնովն իր երախտագիտությունն է հայտնել Բորիս Ելցինին, Ռուսաստանի ԳԽ-ին եւ պաշտպանության նախարարին աջակցության համար: Իսկ Տաջիկստանի վարչապետ Աբդումալիք Աբդուլլոջանովը նախազգուշացրել է, որ եթե Աֆղանստանը տաջիկ-աֆղանական սահմանի միջադեպերից եզրակացություն չանի, եւ նրա տարածքից շարունակվեն հարձակումները, Տաջիկստանը համապատասխան գործողությունների կդիմի: ՌՖ

Էներգիա

Եվրոպական էներգետիկ պայմանագրին ընդառաջ

Հուլիսի 19-20-ը Երեւանում եվրոպական համակեցության 17-րդ հանձնաժողովի գլխավոր վարչության հովանու ներքո տեղի ունեցավ միջազգային հանդիպում, որի ուշադրության կենտրոնում էր Հայաստանի էներգետիկ համալիրը կարգավորող օրենսդրությունը:

Բանն այն է, որ 1991 թ. դեկտեմբերին Հաագայում 48 երկրների կողմից ստորագրվել է Եվրոպական էներգետիկ խարտիա, որը, ըստ էության, մտադրությունների համաձայնագիր է: Նպատակը, մի կողմից, այս ոլորտում արեւմտյան կապիտալի, տեխնոլոգիայի եւ արտադրական փորձի փոխանցման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումն է, մյուս կողմից, կենտրոնական Եվրոպայի եւ հատկապես ԱՊՀ երկրների շահերի պաշտպանության ապահովումը:

Վերջնական պայմանագիրը, որի նախագիծը գործնականում ավարտված է, ստորագրելուց եւ յուրաքանչյուր երկրի կողմից վավերացնելուց առաջ խնդիր է դրված բոլոր ոլորտների բարձրագույն իշխանությունների հետ ճշգրտել նրանց դիրքորոշումը հետեւյալ երեք հարցերի վերաբերյալ. պայմանագրի ստորագրման առավելությունները, այդ երկրների էներգետիկ պաշարների օգտագործման թույլատրության պայմաններում նրանց ինքնիշխանության պաշտպանվածությունը եւ պայմանագրի ստորագրումից հետո նրա ազդեցության շրջանակները գործող օրենսդրության եւ արդեն գոյություն ունեցող ծրագրերի ու նախագծերի վրա:

Երբ առաջինի նկատմամբ Հայաստանի վերաբերմունքն անվերապահորեն դրական է (մեր հանրապետությունը 1991 թ-ից ակտիվորեն մասնակցում է համընդհանուր էներգետիկ պայմանագրի մշակման աշխատանքներին), այն նավթա-գազամուղների շահագործման անխափանության պահպանման պարտականություններ է դնում Խարտիայի անդամ երկրների վրա, առյա մյուս երկուսի նկատմամբ ամեն ինչ չէ, որ պարզ է:

Ինչպես տեղեկացանք այդ հանդիպման մասնակից, ՀՀ ԳԽ պատգամավոր Սամվել (Մելս) Սահակյանից, հայկական կողմը ցանկանում էր, որ պայմանագրի մեջ մտցվեն նաեւ հաղորդակցման բոլոր ուղիները, իսկ Խարտիայի կողմից ժամանած փորձագետներին չի բավարարել հանրապետության իրավական եւ տնտեսական օրենսդրական դաշտը: Մասնավորապես նրանց չի գոհացրել «Արտասահմանյան ներդրումների պաշտպանության մասին» օրենքի բացակայությունը:

Բանակցող կողմերն ի վերջո հետեւյալ համաձայնության են եկել. պայմանագիրը վերաբերում է միայն էներգակիրներին, եւ այդ պատճառով այլ հարցադրումները տեղին չեն, իսկ Հայաստանը, երբ ցանկանում է մտնել Խարտիայի մեջ, ապա մինչեւ այս տարվա վերջ պետք է ընդունի կամ ձեւավորի անհրաժեշտ ողջ օրենսդրական ակտերը:

«Ազգ»

Բարքեր

Այդքան աղքա՞տ ենք, որքան ցույց ենք տալիս

Վերջին ժամանակներս ավելի ու ավելի է ընդգծվում մեր հասարակության մեջ շերտավորումների ի հայտ գալը ու դրանց միջեւ տարբերության խորացումը: Հին, աղքատ թաղամասերում մեկ էլ տեսար վերհառնում են ամառանոցի շեն առանձնատներ, երբեմն բարձր պարիսպներով, որոնց ետեւում միայն գուշակել կարելի է, թե ինչեր կան: Մի մասը հազիվ է ծայրը ծայրին հասցնում, մյուսները պատիվ չեն համարում նույնիսկ տեղական այնպիսի հեղինակավոր մեքենաներով երեւալը, ինչպիսիք են, ասենք «Վոլգան» կամ «Ժիգուլու» վերջին մոդելները: Նրանցը շատ լիմուզիններն են: Ինչ արած, ամեն մեկ իր խաչն է տանում եւ շուկայական հարաբերությունների ծնունդ նորահայտ միլիոնատերերը նույնպես:

Ըստ ՆԳՆ հաշվառական կենտրոնի տվյալների, հանրապետությունում գրանցված է անձնական օգտագործման 5247 արտասահմանյան մակնիշի ավտոմեքենա: Հատկանշական է, որ դրանց կեսից ավելին պատկանում է մայրաքաղաքի բնակչությանը՝ ավելի ստույգ 2800 մեքենա:

Մեր հարուստ համաքաղաքացիների նախընտրած մեքենաների թվում ընդգծվում են «Լինքոլնը», ճիշտ է, դրանցից գրանցված է ընդամենը 4 հատ, եւ «Մերսեդեսը», որի թիվը հանրապետությունում գերազանցում է 700-ը: Հեղինակություն ունի եւ «Տոյոտան», որի քանակն անցել է արդեն 500-ի սահմանը: Արտասահմանյան մեքենա սիրողների սրտովն է նաեւ «Ֆորդը», այդպիսի մեքենաներից հանրապետությունում կա ավելի քան 400 հատ: Ներկայումս 300-ին է մոտենում «ԲՄՎ»-ների եւ 150-ից քիչ ավելին է «Վոլվոների» թիվը:

Կարելի է, իհարկե, հիշատակել եւ «Աուդի», «Ասոդի», «Վենդերեր», «Վանսահոլլ», «Վիլլիս», «Ջիփ», «Դոջ», «ՍԱԱԲ», «Կադիլակ» եւ մի շարք այլ մակնիշներ:

Եվ նայելով այս ամբողջ շքեղությանը, մեկ-մեկ մտածում ես՝ արդյոք այդքան աղքա՞տ ենք, որքան ձգտում ենք ցույց տալ...

Մ. Ս.

Շուկա

«Վերնիսաժը» կրկին Սարյանի մոտ

Ինչպես հայտնի է, Մարտիրոս Սարյանի արձանի մոտ տեղի ունեցող գեղարվեստական եւ այլ իրերի առուվաճառքը տեղափոխվել է այլ տեղ, որը դժգոհություն էր պատճառել շատերին:

Օրերս Երքաղխորհրդի գործկոմը ընդունեց որոշում, համաձայն որի կիրառական արվեստի ու գեղարվեստական գործերի, դրանց պատրաստման համար անհրաժեշտ գործիքների եւ նյութերի, ինչպես նաեւ ձայնագրությունների, գրքերի ու հուշամեդալների առուվաճառքը կազմակերպվելու է գլխավոր պողոտայի Հանրապետության եւ Խանջյան փողոցների միջեւ ընկած տարածքում, շաբաթ եւ կիրակի օրերին, ժամը 8.00-ից 17.00:

Իսկ Սարյանի հուշարձանին հարող պուրակում, ուր ցուցադրվելու եւ վաճառվելու են միայն գեղանկարչական գործեր, ցուցահանդես-վաճառքը կազմակերպվելու է ուրբաթ օրերին, ժամը 15.00-19.00: Ցուցահանդես-վաճառքների համար հաստատված են որոշակի կանոններ, ըստ որոնց սահմանված է յուրաքանչյուր օրվա վարձավճար (200 ռուբլի չափով), ինչպես նաեւ տուգանք (500 ռ.) խախտումների, կանաչ տարածքները տրորելու, դրանք որպես վաճառատեղ օգտագործելու համար: Վերահիշյալ որոշմամբ ցուցահանդես-վաճառքների սպասարկումը, տոմսերի վաճառքը եւ տուգանքների իրագործումը կատարում է «Կոմունալ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը:

«Ազգ»

Արտահերթ նստաշրջանի արտահերթ հետաձգում: Գորիսի քաղխորհրդի արտահերթ նստաշրջանում երեքշաբթի օրակարգ մտցվեց «Քաղխորհրդի լիազորությունների արհեստական սահմանափակումը» հարցը: Այն առնչվում էր պետնախարարի աշխատակազմի եւ աշխատակիցների հետ եւ քանի որ նրանցից ոչ մեկը չէր մասնակցում նստաշրջանին, քննարկումը անցավ միակողմանի բնույթ: Նստաշրջանը անդրադարձավ Հայկոոպի վարչության 1993 թ. հուլիսի 8-ի Գորիսի քաղկոոպի լուծարման մասին որոշմանը, եւ այն համարեց անհիմն: Արտահերթ նստաշրջանի աշխատանքը հետաձգվեց մինչեւ կառավարության բարձրաստիճան որեւէ անձանց եւ պետնախարարի աշխատակազմի ներկայացուցիչների մասնակցությունը:

digitised by A.R.A.R.@

Կապեր

ԺԻԱ-Ի ՆՊԱՏԱԿԸ ՍՈՍԿ ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԷ

1988 թ. երկրաշարժից հետո Հայաստանը հայտնվեց այսպես կոչված միջազգային բարեգործության եւ մարդասիրական օգնության էպիկենտրոնում, որի ալիքը երկրաշարժին հաջորդած տարիների ընթացքում թուլացավ՝ համատարած շրջափակման եւ տնտեսության կազմալուծման պատճառով: Ճիշտ է, մարդասիրական օգնությունը մեծապես օգնեց եւ այժմ էլ օգնում է Հայաստանին հաղթահարելու հանրապետության համար դժվարագույն այս ժամանակները, սակայն ակնհայտ է նաեւ, որ այն կարող է ընդամենը դանդաղեցնել տնտեսության հետագա անկումը՝ առանց այն կանգնեցնելու եւ առավել եւս հիմնավորապես առողջացնելու հնարավորության:

Եւ, այնուամենայնիվ, գոյություն ունեն կազմակերպություններ, որոնք Հայաստանին համակողմանի օգնություն ցուցաբերելու խնդրում ավելի գործնական եւ ավելի հեռանկարային ուղի են ընտրել: Հայկական միջմասնագիտական խմբավորման (ԺԻԱ, տնօրեն՝ Մանուել Դեյրմենջյան) հիմնական խնդիրը ֆրանսիական տարբեր կազմակերպությունների համար Հայաստանում աշխատելու պայմաններ ստեղծելն է: Արդեն մոտ մեկ տարի է, ինչ կազմակերպությունը ներկայացուցչություն ունի Հայաստանում, որն էլ հիմնականում զբաղվում է այդ խնդիրներով: Մասնավորապես ԺԻԱ-ն նախաձեռնել էր Ֆրանսիայի կադաստրի եւ բնակարանային շինարարության մասնագետների այցը Հայաստան, որի ընթացքում մշակվել է Երեւանի հին թաղամասերից մեկի վերանորոգման փորձնական ծրագիրը: Ներկայումս Հայաստանում են գտնվում ֆրանսիացի մի խումբ փորձագետներ, որոնք հայ մասնագետների հետ համագործակցում են էլեկտրաէներգիայի խնայողության հետ կապված խնդիրներում: Սակայն բնական է, որ ֆրանսիացի մասնագետների հեռանալուց հետո աշխատանքները շարունակվեն, եւ այդ դերը ստանձնելու է ԺԻԱ-ն:

Պրն. Դեյրմենջյանի խոսքերով, տնտեսության ֆրանսիական մոդելը Հայաստանի ներկա վիճակին հարմարեցվելու առումով բոլորից լավագույնն է: Բացի այդ, Ֆրանսիան Հայաստանի անհամեմատ ավելի մոտիկ է, քան, ասենք, Ամերիկան: Էական դեր է կատարում նաեւ այն հանգամանքը, որ Ֆրանսիայում առկա է ծանրակշիռ հայ համայնք:

Շինարարության եւ ճարտարապետության ոլորտում նույնպես առկա է լուրջ համագործակցություն: Մասնավորապես Գյումրիում կառուցվող ֆրանսիական դպրոցի պատվիրատուն ԺԻԱ-ն է: Գոյություն ունի Սպիտակում մեկ-երկու շենքի վերակառուցման ծրագիր, ըստ որում նախագծերն արդեն ավարտական փուլում են: Բոլոր դեպքերում կազմակերպության աշխատանքների հիմնական սկզբունքն այն է, որ դրանցում մասնակցեն նաեւ հայեր (դա նրանց հնարավորություն կտա ոչ միայն աշխատել եւ ապրուստի միջոցներ վաստակել, ինչը նույնպես պակաս կարեւոր չէ, այլեւ կնպաստի ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներմուծմանը): ԺԻԱ-ն համագործակցում է նաեւ SOS Arménie-ի հետ: Արդեն 3 տարի է, ինչ գոյություն ունի «Արեւիկ» համատեղ ձեռնարկությունը, որը մոնոլիտ տնակներ է արտադրում: Ընդ որում համագործակցությունը զուտ տնտեսական հիմքերի վրա է դրված: Դա ուրիշ հարց է, որ ֆրանսիական կողմի շահույթները կծախսվեն բարեգործական նպատակներով:

Հայկական միջմասնագիտական խմբավորման գործունեության բնագավառներից մեկն էլ կադրերի պատրաստումն է: Դեռեւս 1991 թ. մարտին Հայաստանի առեւտրաարդյունաբերական պալատին կից ստեղծվել է «ՍԵՄԱ» հայկական մենեջերական կենտրոնը, որն աշխատում է երկու հիմնական ուղղություններով՝ ֆրանսերեն լեզվի ուսուցում եւ մենեջմենտ: ԺԻԱ-ն փորձում է նաեւ ստեղծել համակարգ, որի միջոցով ֆրանսիացի դասախոսները կամ վերջին կուրսերի ուսանողները գան Հայաստան եւ դասավանդեն այստեղ: Արդեն իսկ սկիզբը կա՝ 4 երիտասարդ ֆրանսիացիներ ներկայումս դասավանդում են Հայաստանում եւ միաժամանակ «հետախուզում» իրավիճակը: Օգոստոսին Մարսելից կգան եւս 7 հոգի, սեպտեմբերին կգան նաեւ Փարիզից:

Անշուշտ, ԺԻԱ-ի ծրագրերը ֆինանսավորվում են ոչ միայն Ֆրանսիայի կառավարության կողմից: Կառավարությունը միջոցներ տրամադրել է միայն 1992 թ. համար, իսկ այս տարվա համար առայժմ ոչինչ չկա: Ծրագրերն իրականացվում են նաեւ ԺԻԱ-ի ֆոնդերի եւ հովանավորների միջոցով: ԺԻԱ-ն համագործակցում է նաեւ ՀԲԸՄ-ի հետ: Պրն. Դեյրմենջյանի խոսքերով, կազմակերպությունը շահ չի հետապնդում, այլ միայն կազմակերպում եւ համակարգում է համագործակցությունը: Իսկ երբ գործը հասնում է շահին, ներգրավվում են այլ կազմակերպություններ: Խմբավորման ղեկավարն այն կարծիքին է, որ բարեգործությունն անհրաժեշտ ուղին է, մինչդեռ պետք է հասնել, որ Հայաստանն ավելի շատ կարիք ունի ոչ թե օգնության, այլ համագործակցության, եւ գործի դնելով բոլոր լծակները հասնել նրան, որ Հայաստանը Ֆրանսիայի հետ համագործակցության խնդրում առաջնային դեր ունենա:

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ՀԲԸՄ

Մարդասիրական օգնության բաշխումը շարունակվում է

Հայաստանի նախագահի մարդասիրական օգնություն ցույց տալու կոչին ԱՄՆ կառավարության ձեռնարկած միջոցառումներն ամփոփվեցին «Ձմեռվա փրկություն» գործողության մեջ: ԱՄՆ իշխանությունները տրամադրեցին փոխադրամիջոցները՝ նավերը, իսկ ամերիկահայ կազմակերպությունները նվիրեցին: Կարմիր խաչը հավաքեցին եւ ուղարկեցին սննդամթերք ու հագուստ: Աշուն, ձմեռ, գարուն ամիսների ընթացքում երեք նավ Բաթումից հասան Հայաստան: Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միությունը, որը Արարատյան թեմի առաջնորդության հետ կազմակերպել է իրենց հասցեագրված օգնության բաշխումը, արդեն բաժանել է շուրջ 145 բեռնարկղերի 30 տոկոսը: Բաշխման ընթացքի մեջ են ընդգրկվել նաեւ Գուգարքի, Շիրակի եւ Սյունյաց թեմեր: Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության Հայաստանի ներկայացուցչական գրասենյակի տնօրեն Աբոս Ղազարյանը, որն այդ օգնության բաշխումը համակարգողներից է (ՀՀ կառավարության մարդասիրական օգնության հարցերի համակարգման խմբի անդամ է), պատմեց, որ բավականին նախապատրաստական աշխատանք է տարվել, քանի որ հարկ է եղել ուղարկված օգնությունը տեսակավորել: Այնուհետեւ որոշվել է, որ օգնությունը կբաշխվի բոլոր նախարարությունների համակարգում գտնվող գիտական, գիտահետազոտական, նախագծային ինստիտուտներին, բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության համակարգում գտնվող հիմնարկներին, այդ թվում համալսարաններին, ինստիտուտներին, տեխնիկումներին, հանրապետության մշակույթի համակարգի աշխատողներին: Ասցված սննդամթերքի ողջ քանակը 1400 տոննա է, որը բաժանվելու է մոտ 140 հազար մարդու: Որոշակի բացառություններ կան սահմանամերձ գոտում գտնվող փախստականների համար, այնպես արծվաշենցիների, որոնց սննդամթերքից զատ կհասնի նաեւ հագուստ, ինչպես նաեւ աղետի գոտու զոհված կամ վիրավորված մարտիկների ընտանիքներին:

Սննդամթերքի փաթեթը կներառի 4 կգ բրինձ, 1 կգ բլղուր, 1 կգ շաքար, 1 կգ կաթի փոշի, 0,5 կգ յուղ:

Միանվագ օգնության բաշխումը շարունակվում է: Ա. Հ.

Գյումրի

Գյումրեցիների բողոքն առայժմ անարձագանք է

Մեր թերթի ապրիլի 23-ի համարում տպագրել էինք «Աղետի գոտու բնակիչների բողոքը» վերնագրով փոքրիկ մի հոդված, որտեղ խոսք էր գնում Երեւանի «Նաիրի» հյուրանոցում բնակվող գյումրեցի աղետյալների եւ նրանց կենսական ծանր պայմանների մասին: Բնակիչները նամակով դիմել էին հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, գլխավոր դատախազ Արտավազդ Գեւորգյանին եւ արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Մարտին Հարությունյանին՝ խնդրելով իրենց միանվագ վճարել իրենց հասանելիք բնակարանների արժեքը (շուկայական գներով) եւ հանել աղետյալների ցուցակից, ինչպես նաեւ մինչ այդ իրենց հատկացնել Երեւանի ժամանակավոր բնակչի կարգավիճակ: Անցել է երեք ամիս, սակայն հյուրանոցում ժամանակավորապես բնակվող 80 գյումրեցիների վիճակն այդպես էլ չի փոխվել: Ավելին՝ վերջերս հարկային տեսչությունը ստուգումներ է կատարել հյուրանոցում (այս մասին տեղեկացանք գյումրեցիներից մեկից) եւ պահանջում է տեսչությանը մուծել եկամտահարկը: Ճիշտ է, աղետյալները վերջերս համաձայնել են վճարել կոմունալ ծախսերը, սակայն դա հյուրանոցին եկամուտ չի բերում, ուստի ծանր կացության մեջ է հայտնվել նաեւ հյուրանոցը, որը ստիպված է կամ գյումրեցիներից պահանջել կացարանի վարձը (մեկ մահճակալն օրական արժե 350 ռուբլի), կամ նրանց «դուրս հրավիրել», այլապես ի վիճակի չի լինի տեսչությանը վճարել նախատեսված եկամտահարկը:

Մի խոսքով, հարցը մնում է չլուծված: Ինքնին հասկանալի է, որ երբ իշխանությունները կատարեն գյումրեցիների պահանջները, դա շղթայական ռեակցիա կառաջացնի ողջ հանրապետությունում, եւ նույնատիպ պահանջներ կառաջադրեն նաեւ այն բազմահազար աղետյալ ընտանիքները, որոնք դեռեւս բնակվում են տնակներում, սակայն մի բան պարզ է, որ հարցն ինչ-որ կերպ պետք է լուծվի, եւ 80 գյումրեցիների կարգավիճակն անորոշ թողնելը խնդրի լավագույն լուծումը չէ: «Ազգ»

Նոր հեռուստահաղորդաշար շիրակցի ռուսների համար

Գյումրիում եւ նրա շրջակայքում զգալի թիվ կազմող ռուս բնակչությանն ամիսը երկու անգամ, կիրակի օրերին մայրենի լեզվով տեղական հեռուստահաղորդումները դիտելու հնարավորություն է ընձեռել «Շիրակ» պետական հեռուստաընկերությունը: Հուլիսի 18-ին եթեր հեռարձակվեց նոր հաղորդաշարի երկրորդ թողարկումը: Երիտասարդ հեռուստաստուդիայի այդ նախաձեռնությունը, լինելով տեղաբնակ ազգային փոքրամասնության նկատմամբ բարի կամքի ու խաղաղակիրթ վերաբերմունքի արտահայտություն, անշուշտ կնպաստի նրա հետ մշակութային կապի ու շփումների առավել ամրապնդմանը, մեր կողքին ապրող եւ մեր բոլոր դժվարությունները կիսող մարդկանց նաեւ մեր ազգային քաղաքական խնդիրներին ավելի մոտ կանգնեցնելուն: Հաղորդումներն ընդգրկում են ինչպես ռուս բնակչության, զինվորականների եւ նրանց ընտանիքների համար հիշարժան դրվագներ ներկայացնող սյուժեներ, գեղարվեստական, երաժշտական, մանկական ու մարզական ծրագրեր, այնպես էլ քաղաքական մեկնաբանություններ, տեղական եւ հանրապետական լուրատվություն:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Գյումրի

Ուղիղ կապ Հայաստանի հետ

Ընդլայնվում է միջազգային հեռախոսային կապը: Հուլիսի 20-ին ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայությունից հայտնեցին, որ վերջերս ամերիկյան «Սպրինտ» ֆիրմայի միջոցով ստեղծվել է նոր հեռախոսային միջազգային կապ, որը հնարավորություն է ընձեռում արտասահմանում բնակվող «Սպրինտ» ֆիրմայի բաժանորդ մեր հայրենակիցներին ուղիղ կապ հաստատել Հայաստանի հետ: ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայությունից հայտնել են նաեւ, որ հուլիսի 1-ից գործում է Հայաստան-Կանադա միջազգային հեռախոսային ուղիղ կապ՝ 15 գծով: ՆՏ

Գիտ

Մենդելեեւի եւս երկու «նորածին»

Դպրոցում ծանոթանալով Մենդելեեւի աղյուսակին, հավանաբար մեզանից յուրաքանչյուրը մտածել է, որ դա արդեն ավարտուն համակարգ է՝ «ամփոփ» իմաստով նվազ հեռանկարային: Բայց այսօր արդեն սինթեզված ու բնութագրված է պարբերականի 109-րդ էլեմենտը: Երկու ամիս առաջ իրագործվեց 106-րդ էլեմենտի երկու նոր արտասովոր ծանր իզոտոպների լայնածավալ սինթեզումը: Մենդելեեւի աղյուսակի նոր համալրումները 100-րդ էլեմենտից հետո առաջին անդրուրանային էլեմենտներն են: Հայտնագործության հեղինակներից է Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի թղթակից անդամ Յուրի Հովհաննիսյանը:

Յու. Հովհաննիսյանը ծնվել է Դոնի Ռոստովում: Սովորել է Երեւանի Չերժինսկու անվան դպրոցում: Մոսկվայի ինժեներաֆիզիկական ինստիտուտն ավարտելուց հետո արդեն երկար տարիներ աշխատում է Դուբնայի միջուկային հետազոտությունների միացյալ ինստիտուտում, որտեղ ներկայումս միջուկային ռեակցիաների լաբորատորիայի տնօրենն է: Ֆիզմաթ գիտությունների դոկտոր է, պրոֆեսոր, պետական մրցանակի դափնեկիր:

«Երբ տարի մենք Լիվերմորի Լոուրենսի անվան ազգային լաբորատորիայի (ԱՄՆ) գիտնականների հետ միասին պատրաստում էինք այդ եզակի գիտափորձը, մեզ հետ զրուցելիս առաջ անվանի գիտնականը: Ստացված արդյունքները ցույց են տալիս, որ նոր հնարավորություններ են ստեղծվում Մենդելեեւի աղյուսակի նոր էլեմենտների սինթեզման աշխատանքների արմատական զարգացման համար: Միջուկային նյութն անսպառ է ու տարասեռ: Եւ երբ մենք կարողանանք ավելի ու ավելի բացահայտել նրա խորքերը, կհայտնաբերենք այնպիսի էլեմենտներ, որոնք երկրի վրա «ապրել են» 4,5 միլիարդ տարի առաջ: Այլ խոսքերով ասած, մենք վերստեղծում ենք «կոսմական» բնությունը: Ոչինչ, որ մեր երկու «նորածինները» գոյատեւում են մի քանի տասնյակ վայրկյան: Միջուկային ֆիզիկայի ծավալով դա հերոնտոլոգիական տարիք է»:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Դուբնա

Պատվավճար ազգային ակադեմիայի անդամներին: Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը 1993 թվականի հուլիսի 16-ի թիվ 374 որոշմամբ 1993 թվականի հուլիսի 1-ից Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի իսկական անդամների եւ թղթակից անդամների համար սահմանել է պատվավճար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափի նկատմամբ հաշվարկման համապատասխանաբար 1,5 եւ 1,0 բազմապատիկ գործակիցներով: Այս մասին հայտնեցին ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայությունից:

ՀՀ

Դեռեւս չի ընդունվել խղճի օրենք

Հայաստանում դեռ չի ընդունվել օրենք խղճի ազատության մասին: ՀՀ կառավարությանն առընթեր կրոնի գործերի պետական խորհրդի նախագահ Լյուդվիգ Խաչատրյանը հայտնեց, որ խղճի ազատության մասին օրենքի ընդունման ուշացումը խոչընդոտում է հայ առաքելական եկեղեցու զարգացմանը: «Թեեւ Ռուսաստանի ԳԽ-ն արդեն ընդունել էր օրենք խղճի ազատության մասին, օրերս օրենքում կատարվեցին նոր լրացումներ եւ փոփոխություններ: Իսկ մեզ մոտ այդ հարցը ավելի սրությամբ է դրված: Արտասահմանյան բազմատեսակ եկեղեցական գործիչների եւ աղանդների քարոզչական գործունեությունը Հայաստանում սահմանափակելու նպատակով մենք նախապատրաստում ենք այդ օրենքի նախագիծը, եւ ես, որպես ՀՀ ԳԽ պատգամավոր, պատրաստվում եմ այն ներկայացնել ՀՀ ԳԽ քննարկմանը», ասաց Լ. Խաչատրյանը: ՆՏ

Զբաղվածություն

Գործազուրկների 80 տոկոսը բարձրագույն կրթությամբ

Հանրապետության ծանր սոցիալ-տնտեսական վիճակը կյանքի է կոչել մեզ համար նախկինում անծանոթ, համենայն դեպս ոչ բացահայտ մի երեւույթ, որը հսկայական քանակությամբ մարդկանց զրկել է նույնիսկ նվազագույնը վաստակելու հնարավորությունից: Աշխատունակ բնակչության անգործության մատնված վիճակն առավել բնութագրական է մեր օրերի զարգացած արդյունաբերական քաղաքների համար, մասնավորապես՝ Երեւանի:

Գոյություն ունի գործազրկության երկու ձեւ. բաց կամ անթաքույց, երբ մարդն անաշխատանք է մնում ու գրանցվում Զբաղվածության կենտրոնում, եւ երկրորդ՝ ծածուկ, երբ մարդը մնում է աշխատողների ցուցակի մեջ, սակայն ձեռնարկությունը պարապուրդի է մատնված, ու աշխատողը ոչ իր կամքով գտնվում է ամիսներ ձգվող անժամանակ արձակուրդում:

Ինչպիսի՞ն է գործազուրկների կազմը: Զբաղվածության կենտրոնի տնօրեն Խորեն Գարանյանի կարծիքով, նպաստ ստացողների 80 տոկոսը բարձրագույն կրթությամբ մասնագետներ են (ամեն երրորդն ինժեներ է): Աշխատանք կորցրած եւ Զբաղվածության կենտրոնում գրանցված մարդկանց ընդհանուր թվի 70 տոկոսը կանայք են:

Գործազուրկների 35 տոկոսը մարդիկ են, ում մասին ասված է՝ ուժերի ծաղկման շրջանում: Նրանց տարիքը տատանվում է 35-45-ի սահմաններում: Ընդ որում, 16 տարի եւ ավելի աշխատանքային ստաժ ունեցող մասնագետների թիվն այստեղ կազմում է ընդհանուրի 50 տոկոսը:

Երեւանում՝ աշխատանք փնտրողների թիվը վաղուց անցել է արդեն 15 հազարի սահմանը: Զբաղվածության կենտրոնի տնօրենի կարծիքով, տարեվերջին մայրաքաղաքում գործազուրկների թիվը կարող է հասնել 35 հազարի: Մ. Մ.

digitised by A.R.A.R.@

Ֆինանսներ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԸ ԹՈՒՅԼԱՏՐԵՑ ԲԱՑԵԼ ԹՂԹԱԿՑԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐ

Ռուսաստանի լիազոր բանկերը կարող են առանց լրացուցիչ թույլտվության թղթակցային հաշիվներ բացել ԽՍՀՄ նախկին այն հանրապետությունների բանկերում, որոնք պաշտոնապես չեն հայտարարել սեփական ազգային դրամ մտցնելու մասին եւ շարունակում են ռուբլին օգտագործել որպես օրինական վճարամիջոց:

Թղթակցային հաշիվների միջոցները հաշվի են առնվում ռուսաստանյան առեւտրային բանկերի 072 «հաշիվներ օտարերկրյա բանկերում» հաշվեկշռային հաշիվներում, դրանցում բացելով առանձին անձնական հաշիվներ: Հիշյալ հաշիվներում միջոցների հաշվառումը կատարվում է ռուբլիներով (վալյուտայի պայմանաթիվը 906 «Բելառուսի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ», վալյուտայի պայմանաթիվը 907 «Ղազախստանի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ», վալյուտայի պայմանաթիվը 908 «Ուզբեկստանի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ», վալյուտայի պայմանաթիվը 909 «Թուրքմենստանի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ, վալյուտայի պայմանաթիվը 910 «Վրաստանի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ», վալյուտայի պայմանաթիվը 911 «Հայաստանի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ», վալյուտայի պայմանաթիվը 912 «Ադրբեջանի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ», վալյուտայի պայմանաթիվը 913 «Մոլդովայի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ», վալյուտայի պայմանաթիվը 914 «Տաջիկստանի Հանրապետության հաշվարկային ռուբլիներ»), կիրառելով Ռուսաստանի բանկում սահմանվող այդ դրամական միավորների հաշվարկային փոխարժեքները ռուսական ռուբլու նկատմամբ:

Ռուսաստանի առեւտրային բանկերը հիշյալ միջոցներով գործառնություններ են իրականացնում Ռուսաստանի բանկի սահմանած վալյուտային բաց դիրքի սահմաններում: Այդ գործառնություններում կիրառվում է համապատասխան պետությունների հաշվարկային ռուբլիների նկատմամբ ռուսական դրամի վալյուտային փոխանակման փոխարժեքը, որը սահմանվում է վալյուտային շուկաների պահանջարկով եւ առաջարկով:

Թղթակցային հաշիվներին փոխանցվում են համապատասխան պետություններում ապրանքների, աշխատանքների, սպասարկումների իրացումից ռուսական լիազոր բանկերի հանձնողների ստացած հասույթը, ինչպես նաեւ համապատասխան պետությունների օրենսդրությամբ թույլատրված մյուս գործառնություններից ստացվող մուտքերը:

Համապատասխան պետությունների հաշվարկային ռուբլիներով Ռուսաստանի ռեզիդենտների ստացած արտահանական հասույթը պարտադիր վաճառքի ենթակա չէ Ռուսաստանի ներքին շուկայում: Համապատասխան պետությունների բանկերում ռուսական լիազոր բանկերի թղթակցային հաշիվներում գտնվող միջոցները կարող են վճարումների համար օգտագործվել հօգուտ Ռուսաստանի, մյուս պետությունների իրավաբանական, ֆիզիկական անձանց, որոնք հաշվարկներում օգտագործում են հիշյալ դրամական միավորները, ինչպես նաեւ համապատասխան պետությունների օրենսդրությամբ թույլատրված այլ գործառնությունների համար:

Ռուսաստանի բանկն օտարերկրյա պետությունների բանկերի պարտավորությունների կարգավորման գծով պատասխանատվություն չի կրում ռուսական լիազոր բանկերի առջեւ, չի երաշխավորում լիազոր բանկերի միջեւ կատարվող գործառնությունների հաշվարկների համալրությունը:

Ռուսաստանի բանկը պատասխանատվություն չի կրում արժեզրկման երեւույթների, վալյուտային փոխարժեքների տատանումների հետեւանքով հաշվարկային ռուբլիներով ռուսական լիազոր բանկերի բացած թղթակցային հաշիվներում միջոցների արժեքի հնարավոր փոփոխման համար: Ռուսաստանի բանկը պատասխանատվություն չի կրում նաեւ համապատասխան պետությունների օրենսդրության փոփոխման պատճառով հիշյալ հաշիվներում միջոցների օգտագործման ռեժիմի հնարավոր փոփոխությունների համար:

Հաշվարկային ռուբլիներով թղթակցային հաշիվներ ունեցող ռուսական լիազոր բանկերը եռամսյակը մեկ հաշվետու եռամսյակի վերջին օրվա դրությամբ (մինչեւ հաջորդ ամսվա 15-ը) Ռուսաստանի բանկի համապատասխան գլխավոր տարածքային վարչությանը հաշվետու տվյալներ են ներկայացնում հիշյալ թղթակցային հաշիվներում միջոցների մնացորդների, ռուսական ռուբլիներով համապատասխան պետությունների (վալյուտաների պայմանաթվերի հատույթով) հաշվարկային ռուբլիների առքուվաճառքի գործարքների ընդհանուր ծավալների մասին, ինչպես նաեւ ընդունված գործառնական փոխարժեքային հարաբերակցությունների մասին: Ռուսաստանի բանկի գլխավոր տարածքային վարչությունները մինչեւ հաշվետու եռամսյակին հաջորդող ամսվա 25-ը հիշյալ տվյալներն ամփոփ ձեւով ներկայացնում են Ռուսաստանի բանկի օտարերկրյա գործառնությունների վարչություն: Հաշվետվության ձեւի մասին կհաղորդվի լրացուցիչ կարգով: Խնդրում ենք հայտնել լիազոր բանկերին ի գիտություն:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ

Շուկա

Ուզբեկստանում գները արձակվեցին

Ուզբեկստանի Նախարարների կաբինետի որոշման համաձայն, հուլիսի 20-ից երկրում խիստ կայուն է մնում միայն հացի մանրածախ գինը. մեկ կիլոգրամը 20 ռուբլի: Մյուս պարենային ապրանքների մանրածախ գները, ինչպես նաեւ գյուղմթերքների (կաթ, կարտոֆիլ եւ այլն) գնման գները այսուհետեւ պետք է գոյանան ազատ պայմանագրային հիմքի վրա, ելնելով շուկայական հարաբերություններից, պահանջարկից եւ առաջարկից:

Գների քաղաքականության ազատականացումը, ասվում է որոշման առնչվող կառավարական մեկնաբանության մեջ, կոչված է մեծացնելու արտադրողների եւ մատակարարների շահագրգռությունը արտադրանքի արտադրության եւ իրացման ծավալների ավելացմամբ: Ընդսմին, կառավարությունը միջոցներ է ձեռնարկել, որպեսզի հանրապետությունում ընդունված հակամենաշնորհական օրենքին համապատասխան բացառվի գների չափազանց մեծ աճը եւ թույլ չտրվի սպառողների վիճակի կտրուկ վատթարացում: Մինչեւ տարեվերջ պետությունը դարձյալ լրավճարներ կտա հիմնական պարենամթերքների փաստական ծախսերի որոշակի մասի համար, որոնք այսօր բնակչությանը վաճառվում են բացթողման նորմերով:

Հուլիսի 20-ին Ուզբեկստանի թերթերում հրապարակվեց նախագահ Իսլամ Քարիմովի կարգադրությունը, որով մինչեւ օգոստոսի 1-ը երկարաձգվում է այդ ապրանքների իրացումը մինչեւ հուլիսի 20-ը գործած գներով: Ինչպես ասված է փաստաթղթում, դա արվում է սոցիալական արդարության սկզբունքների կատարման եւ նորմավորված մթերքներով հանրապետության բնակչության ապահովման նկատմամբ միասնական մոտեցման նպատակով:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ

Մշակույթ

Մշակույթի տան տարեկան հանդեսը

Ֆրանսիայի Ալֆորվիլ քաղաքի Հայ մշակույթի տունը, գիտակից իր սրբազան առաքելությանը, ամեն տարվա հունիս ամսի երկրորդ կեսին հանրությանն է ներկայացնում հայ մշակույթի բնագավառում իր կատարած աշխատանքը: Ընթացիկ տարվա հունիսի 20-ին Ալֆորվիլի քաղաքապետարանի հանդիսասրահում տեղի ունեցավ մշակույթի տան տարեկան հանդեսը՝ ներկայությամբ ավելի քան 300 մշակութասերների: Հանդեսը բացած Հասմիկ Գեւոնյանն անդրադարձել է սփյուռքի պայմաններում հայ մշակույթը վառ պահելու անհրաժեշտությանը: Նկատի ունենալով այն տխուր պարագան, որ ֆրանսահայ 400 հազարանոց գաղութը զուրկ է դպրոցական ցանցից, մշակութային նմանօրինակ միություններին մնում է հայ լեզվի եւ հայ մշակույթի ջահը անմար պահելու պարտականությունը:

Համազգայինի նոր կոչը

«Համազգային» հայ կրթական եւ մշակութային միության կենտրոնական վարչությունը հայրենի մտավորականության ստեղծագործ աշխատանքը գնահատելու եւ քաջալերելու նպատակով, նաեւ նրան զորավիգ կանգնելու իր առաքելությունը գիտակցելով, հաստատում է «Հայրենի մտավորականության ֆոնդ» անունով հատուկ հիմնադրամ: Այն մրցանակներ է հատկացնելու ազգային գրականության, բանասիրության, պատմագրության, խմաստասիրության եւ համանման այլ մարզերում հայ մտքի որակավոր ստեղծագործություններին: Հիմնադրամն իր առաջնահերթ մտահոգություններից մեկն է դիտում հայրենի մտավորական ընտանիքին օժանդակելը՝ ապահովելով նշանակալից գործերի հրատարակությունը եւ եկամուտը հատկացնելով հեղինակներին: Այս առիթով մշակութային միությունը հայ մշակույթի զարգացմանը նպաստելու վճռականությամբ կոչ է հղել մեր հայրենակիցներին՝ անսակարկ անվերապահ աջակցություն:

Արաքս Դավթյանի երգահանդեսը

Օտերային հայտնի երգչուհի Արաքս Դավթյանը հունիսի 27-ին ելույթ ունեցավ Ֆրանսիայի Շաբոնյով լը Ռուժ քաղաքի դղյակի թատերասրահում: Համերգը կազմակերպված էր «Պրո մյուզիկ» կազմակերպության կողմից: Իր բացման խոսքում ծագումով հայ քաղաքապետ Ժեռնան Բուլան (Բուլանյան) ուրախություն հայտնեց Հայաստանից եկած տաղանդավոր արվեստագետներին իրենց քաղաքի գեղարվեստական փառատոնի ծիրի մեջ ընդունելու համար: Հայտագիրը բաղկացած էր Սուգարտի, Վերդիի, Ռոսինիի, Արմեն Տիգրանյանի օպերաների արիաներից եւ հայկական ժողովրդական մեղեդիներից: «Յառաջ» մեկնաբան Կարո Հովսեփյանը գրում է. «Փայլուն գեղարվեստական երեկույթ մը շատ հանելի վայրի մը մեջ, ուր հայ երգարվեստը հարթանակեց Արաքս Դավթյանի տաղանդով եւ հայ երգահաններու ստեղծագործություններով»:

Առաջին թռիչք Մարսել-Երեւան

Մարսելի «Լե Նուվոլ Էսպաս» ճանապարհորդական ընկերությունը հուլիսի 6-ին, ժամը 22.40-ին կազմակերպեց դեպի Երեւան առաջին թռիչքը: Չորսուկես ժամ հետո «Հայկական օդային գծեր» ազգային ընկերության պատկանող «Տու-154» ինքնաթիռը վայրէջք կատարեց «Զվարթնոց» օդանավակայանում: Հուլիսի 20-ին նախատեսված երկրորդ չվերթին հաջորդելու են եւս 3-ը՝ օգոստոսի 3-ին, 17-ին եւ 31-ին՝ ստանալով կանոնավոր գծի հաստատման:

Ընկերակցության ընդհանուր ժողովը

«Ֆրանսահայ գրողների ընկերակցության» հունիսի 19-ին կայացած ընդհանուր ժողովը, լսելով եւ քննարկելով նախկին վարչության բարոյական եւ նյութական հաշվետվությունները, ընտրեց նոր եւ առժամյա վարչություն, որի պարտականությունը միության վերակազմումն է: Նոր վարչությունը ընտրեց իր Դիվանը՝ հետեւյալ կազմով. Հիլդա Գալֆայան Փանոսյան (նախագահ) եւ Զուլալ Գազանճյան (քարտուղար):

«Ազգ»

Աֆրիկա

Տնտեսական նորություններ

Արեւելյան եւ Հարավային Աֆրիկայի գերադաս առեւտրական գոտու անդամ երկրների ղեկավարությունը ձգտում է առավել բարենպաստ իրավաբանական հիմք ստեղծել ներմուծական-արտահանական գործառնությունների եւ օտարերկրյա ներդրողների համար: Ինչպես հայտնեց այդ ենթածրագային կազմակերպության ներկայացուցիչ Մեթյուզ Մբոնելան, արդեն մշակված են համապատասխան առաջարկություններ, որոնք կքննարկվեն առեւտրական գոտու բարձր մակարդակի խորհրդաժողովում, որը նախատեսված է անցկացնել 1993 թ. նոյեմբերին Ուգանդայի մայրաքաղաք Կամպալայում:

Գերադաս առեւտրական գոտին նպատակ ունի մինչեւ ընթացիկ հարյուրամյակի վերջը վերացնել գոտու մեջ մտնող պետությունների մաքսային սակագները, որոնք արդեն համաձայնել են մինչեւ սեպտեմբեր դրանք նվազեցնել 60 տոկոսով: Այդ կազմակերպության ծրագրերից է նաեւ 2000 թվականին Արեւելյան եւ Հարավային Աֆրիկայի ընդհանուր շուկայի ստեղծումը:

Մյուս կողմից, «Նարաս ինվեստմենթս» ֆիրման, որ գլխավորում է Նամիբիայում կառավարող Սվապո կուսակցության գլխավոր քարտուղար Մոզես Գարոեբը, ստացել է «Քոլինսը ֆիշ փրոդակտս» ձկնորսական ընկերության բաժնետոմսերի տոուցիչ ծրարը: Ընկերությունը մինչեւ վերջերս պատկանում էր հարավաֆրիկյան «Իրվին ընդ Ջոնսոն» ֆիրմային, որն իր հերթին վերահսկվում [illegible] Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունում գտնվող լեռնահանքային «Անգլովաալ ինդաստրիզ» կորպորացիայի կողմից: Բաժնետոմսերի 51 տոկոսի հետգնման համար այդ խումբը նամիբիացի գործընկերներին 9 միլիոն ռանդ (2,7 միլիոն դոլար) փոխառություն է հատկացրել:

Եկող տարվանից Նամիբիայի կառավարությունը տարածքային ջրերում ձկնորսության քվոտաներ սահմանելիս առավելություն կտա ազգային ընկերություններին եւ տեղական կապիտալի բաժնեհատային մասնակցությամբ ստեղծված համատեղ ձեռնարկություններին: Գարոեբի ֆիրմայի կողմից «Քոլինսը ֆիշ փրոդակտսի» տոուցիչ ծրարի ձեռքբերումը բոլոր երեւույթին կապված է ձկնորսության բնագավառում իշխանությունների նոր քաղաքականության հետ:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ

Մրցույթ

Բոլոր ժամանակների ծաղրածուի անվան մրցույթ

Մի անգամ Աննա Ախմատովային հարցրին մի երիտասարդ հանրահայտ բանաստեղծի մասին. «Ասացեք, նա տաղանդավո՞ր է: - Այո, տաղանդավոր է: - Իսկ նրա խոսքերը մեծ հաշվո՞վ: - Այդ դեպքում միջակություն է: - Դե, իսկ եթե ասենք, աստվածատուր է, թե ո՞չ: - Այդ դեպքում՝ ո՛չ»:

37 տարեկանում կյանքից հեռացած Լեոնիդ Ենգիբարովը աստվածատուր ձիրքով ծաղրածու էր, բոլոր ժամանակների վարպետ: Նա տիրապետում էր կրկեսային արվեստի գրեթե բոլոր ժանրերին՝ մնջախաղին, ակրոբատությանը, էքսցենտրիկային, ակրոբատիկային: Ենգիբարովի կասկածախաղերը, ծաղրածություններն ու մնջախաղերը հիացնում էին շատ-շատերին ու անորսեր, թեեւ ինչ-որ մեկը նրա մասին զարմանալիորեն դիպուկ ասել է. «Աշնան ժպիտով ծաղրածու»: Ավելին, նա տաղանդավոր նովելիստ էր, նկարահանվել է յոթ կինոֆիլմում, այդ թվում այնպիսի ականավոր բեմադրիչների, ինչպիսիք են Փարաջանովը («Մոռացված նախնիների ստվերները») եւ Վ. Շուկշինը («Պեչկի-լավոչկի»):

Մոսկվայի Վերնադսկու պողոտայում գտնվող կրկեսում եւ Ռումյանցեւ-Կարանդաշի անվան կրկեսային արվեստի պետական ուսումնարանում կազմակերպվել է էքսցենտրիկայի եւ ծաղրածության «Լեոնիդ Ենգիբարովի անվան» մրցույթ «Ռոսինկի ցիրկ» ընկերության եւ կրկեսային արվեստի ռուսական ակադեմիայի հետ համատեղ, որոնք մրցույթի կազմակերպիչներն են:

«Լավ ծաղրածուները քիչ են, իսկ լավագույնների 80 տոկոսը հանդես է գալիս արտասահմանում», մամուլի ասուլիսում հավաստեց ժյուրիի նախագահ Լեոնիդ Կոստյուկը: Իսկ նրա տեղակալ Յուրի Նիկուլինը այն հարցին, թե ինչպես է փոխվել հումորը Լ. Ենգիբարովի ժամանակներից, պատասխանեց. «Հումորն անկում է ապրում ռուբլու փոխարժեքի հետ մեկտեղ»:

Մրցույթում առաջին տեղերը թափուր մնացին: Ուստի եւ մրցույթից մնաց երկակի տպավորություն, ինչպես Յուրի Նիկուլինի հերթական խնջույքային-վրացական արտահայտությունից. «Օղուց լավ վատ բան չկա»:

«Մոսկովսկի կոմսոմոլեց»

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

1987-ին մեր ընկերությունը նպատակ դրեց ստեղծել հաշվապահության աշխատանքների ավտոմատացման մի փաթեթ, որը բավարարեր երկու հիմնական պահանջ.

● Պետք է հեշտությամբ օգտագործվեր կոմպյուտերների հետ աշխատանքի փորձ չունեցող հաշվապահների կողմից:

● Պետք է կատարեր բոլոր հիմնական հաշվապահական գործողությունները: Փաթեթի առաջին տարբերակը աշխատում է բազմաթիվ հիմնարկներում եւ բարձր է գնահատվել հաշվապահների ու տնօրենների կողմից: Հաշվի առնելով նրանց առաջարկները, մշակել ենք երկրորդ՝ կատարելագործված տարբերակը:

Հրավիրում ենք բոլոր տնօրեններին եւ հաշվապահներին ծանոթանալ փաթեթի հնարավորություններին:

Հեռ. 252463, 254758, 584545

digitised by A.R.A.R.@

Աշխարհ

ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ. ՆՈՐ ԻՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՆՈՐ ԶԵՆՔԵՐ

Միջուկային տերությունները որդեգրում են նոր ռազմավարություն

Սառը պատերազմի ավարտով ոչ միայն չվերացավ միջուկային պատերազմների սպառնալիքը, այլեւ ավելի մեծացավ: Շրջանային հակամարտությունների խորացման եւ ընդլայնման պայմաններում միջուկային տերություններն առանձնահատուկ ուշադրություն են սկսել ցուցաբերել միջուկային զենքերի գործածման հարցին: Եւ ոչ միայն նրանք, գաղտնիաբար միջուկային զենքեր մշակող երկրները բուռն ձգտում ունեն օգտագործելու միջուկային գործոնը իրենց ազդեցությունը ընդլայնելու նպատակով: Միջուկային զենքը նոր իմաստ եւ նշանակություն է ձեռք բերում ներկա անցումային բարդ փուլում:

Միջուկային սպառնալիքի ամենամեծ օջախը նախկին ԽՍՀՄ տարածքներն են: Կայսրության փլուզմամբ Մոսկվայի միջուկային զինանոցը հայտնվեց անկայուն քաղաքական իրավիճակում գտնվող նորանկախ պետությունների ձեռքում, որոնց միջեւ հարաբերությունները գնալով էլ ավելի են սրվում: Թեեւ միջազգային համաձայնագրերով նախատեսված է, որ Ուկրաինան եւ Ղազախստանը հանձնեն զենքերը Ռուսաստանին, սակայն նրանք ամենեւին ցանկություն չեն դրսեւորում կատարելու այդ պարտավորությունները եւ ամեն կերպ ջանում են շահարկել իրենց տարածքում միջուկային զենքերի ներկայության գործոնը տնտեսական եւ քաղաքական խնդիրների լուծման նպատակով:

Ուկրաինան, մտահոգված սեւծովյան նավատորմի եւ Ղրիմի շուրջ ծագած վեճում Մոսկվայի համառ ու անզիջում դիրքորոշումից, իր տարածքում տեղաբաշխված նախկին խորհրդային զենքերը դիտարկում է որպես զսպման եւ նաեւ, անհրաժեշտության դեպքում, պատասխան հարված հասցնելու գլխավոր միջոց Ռուսաստանի հետ ակնկալվող հակամարտությունում: Իրենց հերթին, Ռուսաստանի ռազմական մասնագետները չեն բացառում Ուկրաինայի դեմ հարձակման միջուկային ձեւը, եթե համոզվեն, որ իրենց արեւմտյան հարեւանը փորձում է լիակատար հսկողություն հաստատել իր տարածքում գտնվող մարտագլխիկների վրա: Նույնպիսի մոտեցում ունի Ռուսաստանը նաեւ Ղազախստանի հանդեպ:

Ալմա Աթայի իշխանությունները էթնիկական հավասարակշռությունը (ղազախները կազմում են 40 տոկոսը, ռուսները՝ 36, գումարած նշանակալից թվով ուկրաինացիները, գերմանացիները, կորեացիները եւ մյուսները) փոխելու համար խրախուսում են Ղազախստանից դուրս բնակվող ղազախների ներգաղթը: 1992 թ. Ղազախստան են ներգաղթել 150 հազար ղազախներ Մոնղոլիայից: Նրանց օրինակին հետեւում են Չինաստանի ղազախները, որոնց թիվը հասնում է 900 հազարի: Այս զարգացումների հետեւանքով լարվածություն է առաջացել ղազախների եւ ռուսների հարաբերություններում: Եթե պատահի այնպես, որ Ղազախստանի իշխանությունները ձեռնարկեն ռուսներին երկրից դուրս վտարելու քայլեր, ապա պաշտոնական Մոսկվան չի կարող անտարբեր մնալ եւ, ամենայն հավանականությամբ, կդիմի միջամտության, հարկ եղած դեպքում նաեւ ռազմական: Ռուսաստանի հետ առճակատման պարագայում Ղազախստանը չի կարող հույս դնել սովորական ուժերի վրա, քանի որ վերջիններս դեռ կազմավորված չեն, եւ նրանցում բավականին մեծ թիվ են կազմում սլավոնական ծագումով սպաները: Ուստի Ղազախստանի լավագույն պաշտպանությունը կլինի իր տարածքում գտնվող միջուկային զենքերի (104 ՍՍ-18 հրթիռներ եւ 40 միջուկային լիցք ունեցող ռմբեր) վրա լիակատար հսկողությունը եւ Մոսկվային փոխադարձ հարվածներով սպառնալը: Ղազախստանը հնարավոր է հետ կանգնի եւ միջուկային պետություն դառնալու իր խոստումներից կամ պահանջի փոխհատուցում այդ քայլի համար, ինչպիսիք են, օրինակ, արեւմտյան մեծ օգնությունը կամ անվտանգության երաշխիքները:

Լարվածությունը կպահպանվի նվազագույնը մինչեւ 1990 թ., մինչեւ երբ որ Ղազախստանին թույլատրված է պահպանել միջուկային զենքերը:

Չենք կարող չնկատել, որ Ուկրաինայի եւ Ղազախստանի միջուկային զենքին նախապատվություն տալու միտումը մեծապես պայմանավորված է նաեւ Ռուսաստանի միջուկային ստրատեգիայի խստացմամբ:

Ռուսաստանի նոր ռազմական վարդապետությունը մշակողները, ըստ ամերիկյան «Բոստոն Գլոբ» օրաթերթի թղթակից Պոլ Քուին Ջաջի, ավելի շատ հույսեր են կապում միջուկային մահակի հետ, քան խորհրդային զինված ուժերը սառը պատերազմի ընթացքում: Այս միտքը հաստատեց Վաշինգտոնում վերջերս պաշտոնական այցով գտնվող Ռուսաստանի հրթիռային ուժերի գլխավոր ինսպեկտոր գեներալ Վլադիմիր Դվորկինը, երբ ամերիկյան զինվորականների, հետախուզության աշխատակիցների եւ վերլուծողների հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարեց, թե Մոսկվան անհրաժեշտ է համարում հրաժարվել առաջինը միջուկային ուժ չգործադրելու խորհրդային խոստումից: «Խոստումը բոլոր դեպքերում կեղծ է, քանի որ խորհրդային ստրատեգիան հաշվարկված է առաջին հարվածի հիման վրա», ասաց Դվորկինը: Փաստորեն այս հայտարարությամբ ռուսաստանյան պաշտոնյան անուղղակիորեն ընդունում է, որ Ռուսաստանը նոր վարդապետությունն էլ մշակում է առաջին հարվածի հիման վրա: Ըստ Ռուսաստանի ստրատեգների, միջուկային զենքը կօգտագործվի, երբ որեւէ երկիր անգամ սովորական զենքերով հարվածներ հասցնի Ռուսաստանի էլեկտրաէներգիայի արտադրության օբյեկտներին, քիմիական գործարաններին կամ այլ կառույցներին, որոնց ոչնչացումը կհանգեցնի մեծ աղետների, ինչպես նաեւ, երբ արեւելքից ցամաքային հարձակում կատարվի Ռուսաստանի վրա (խոսքն այստեղ Չինաստանի հնարավոր հարձակման մասին է):

Մոսկվայի նման անթաքույց գերապատվությունը միջուկային զենքերին բացատրվում է նախեւառաջ ԽՍՀՄ փլուզման հետեւանքով սովորական զենքերի հետամնացությամբ եւ ցամաքային ուժերի անկազմակերպվածությամբ: Տրոհված եւ թուլացած ռուսական բանակն անկարող է իրականացնել անգամ ամենապարզունակ գործողություններ:

Հյուդսոնի ինստիտուտում Ռուսաստանի ռազմական վարդապետության գծով մասնագետ Մերի Ֆիցջերալդը գտնում է, որ միջուկային սահմանափակ հարվածներ հասցնելը Ռուսաստանի համար ամենից էժան, արագ եւ լավագույն ճանապարհն է, որով նա կարող է հակազդել թշնամական գործողություններին:

Անամպ երկնքում ամպրոպի նման էր այս տարվա սկզբին Հյուսիսային Կորեայի հայտարարությունը, որով Կիմ Իր Սենի վարչակարգը հրաժարվում էր միանալ միջուկային զենքեր չտարածելու միջազգային համաձայնագրին եւ թույլատրել ՄԱԳԱՏԷ-ի հսկողությունը իր միջուկային կարողությունների վրա: Դրան հետեւեց միջազգային կազմակերպությունների եւ Միջուկային Ակումբի երկրների հակափհենյանական արշավը: Իրավիճակը բարդ է նրանով, որ Փհենյանի կողմից վարած մեկուսացման քաղաքականության պատճառով որեւէ երկիր անկարող է ազդել նրա որոշումների վրա: Թեեւ ըստ պաշտոնական հաղորդագրությունների, հուլիսի 19-ին երկարատեւ բանակցություններից հետո Հյուսիսային Կորեան համաձայնություն տվեց տեսչության վերաբերյալ, սակայն հաշվի առնելով համաշխարհային պրակտիկան, տագնապը մարած չի կարելի համարել, քանի դեռ շփման բավարար եզրեր չեն հաստատվել հակամարտ կողմերի միջեւ:

Իրավիճակը մնում է տագնապալից Միջին Արեւելքում: Իրաքի միջուկային կարողությունների ոչնչացումից հետո ակնհայտորեն զգացվում է շրջանում Իսրայելի միջուկային գերիշխանությունը: Նույն շրջանում ընդլայնվող արեւմտյան ներկայությունից եւ արեւելյան հարեւանի Պակիստանի միջուկային պատրաստություններից անհանգստացած Իրանը հաղթող քայլեր է կատարում ստեղծելու միջուկային կարողություններ, խոստանալով միջազգային հանրությանը դրանք գործածել միայն խաղաղ նպատակներով: Շրջանային ուժ դառնալու հավակնություն ունեցող Պակիստանը, որը գտնվում է Հնդկաստանի հետ առճակատման մեջ, ամենեւին զերծ չէ միջուկային զենք օգտագործելու շանտաժը կիրառելու հարցում:

Անպաշտպան է վիճակը նաեւ Հարավային Աֆրիկայում: ՀԱՀ սպիտակ փոքրամասնության ձեռքում գտնվող միջուկային զինանոցն ամեն պահ կարող է գործածվել այն աֆրիկյան ուժերի եւ երկրների դեմ, որոնք կփորձեն ռազմական գործողություններով եւ սպառնալիքների միջոցով աջակցել երկրի սեւամորթ բնակչությանը, որի պայքարը խտրականական կարգերի դեմ անկասելի ընթացք է ստանում:

Այս պայմաններում անփոփոխ չէր կարող մնալ ԱՄՆ-ի միջուկային ռազմավարությունը, որը սառը պատերազմից հետո հայտնվեց հեգեմոն տերության դիրքում: Դեռ 80-ականների վերջերին Բուշի հրամանագրով ստեղծվեց ռազմավարության վերանայման խումբ, որը գլխավորում է ԱՄՆ-ի ռազմավարական հրամանատարության նախկին ղեկավար գեներալ Լի Բաթլերը: Այնտեղ ընգրկված են ներկայումս ԿՎՀ տնօրեն Ջեյմս Վուլսեյը, պաշտպանության նախարարի տեղակալ Ջոն Դոյչը եւ Պենտագոնի մի շարք բարձրաստիճան պաշտոնյաներ: Խմբի գլխավոր եզրահանգումն այն է, որ անհրաժեշտ է պահպանել միջուկային զենքերը «որպես ապահովագրական քաղաքականության միջոց քաոսային եւ վտանգավոր աշխարհում»:

Արդեն կազմվել են սցենարներ, որոնց դեպքում ԱՄՆ-ը իրեն իրավունք է վերապահելու գործածել միջուկային զենք, թվարկես փոքրաքանակ ամերիկյան կազմավորումներ, որոնք մարտական առաջադրանք են կատարում շրջանային հակամարտության գոտիներում, հանկարծակի հարձակման են ենթարկվում թշնամու մեծաքանակ ուժերի կողմից: Հավանական թշնամիների ցուցակում են, ըստ ամերիկացիների, «ահաբեկչություն հովանավորող եւ շրջանային ու համաշխարհային անվտանգությունը սպառնացող երկրները» Իրաքը, Իրանը, Լիբիան: Երկրորդ շարքում այն երկրներն են, որոնք փորձում են զարգացնել գաղտնիորեն ստեղծված միջուկային եւ զանգվածային ոչնչացման այլ զինատեսակներ, Հյուսիսային Կորեան, Հնդկաստանը, Պակիստանը: Ցուցակում դեռեւս իր «պատվավոր տեղն» է պահպանում Մոսկվան: Ամերիկացիները գտնում են, որ Ռուսաստանի ռազմական կարողությունները եւ հատկապես միջուկային զենքերը շարունակում են վտանգ ներկայացնել ԱՄՆ-ի համար, եւ չեն շտապում նշանառության տակից հանել նախկին ԽՍՀՄ տարածքում գտնվող 11 հազար օբյեկտները: Ըստ հանձնախմբի զեկուցագրի, «վաղաժամ» է ընդունել, որ Ռուսաստանի ձեւափոխումը ճգնաժամերից զերծ կլինի «կամ, որ ռուսական իմպերիալիզմը վերացել է մեկընդմիշտ»:

Առաջարկվող ծրագրերից մեկով նախատեսվում է նաեւ միջուկային հարվածներ հասցնել Չինաստանին, եթե վերջինս կատարի այնպիսի գործողություններ, որոնք կվտանգեն ամերիկյան շահերը:

Բնականաբար, միջուկային զենքերն առաջին պլան մղող տերությունները Հիրոսիմայի, Նագասակիի եւ Չեռնոբիլի օրինակներով հիանալի պատկերացում ունեն միջուկային պայթյունների մասին եւ քաջ գիտակցում են, թե ինչ սարսափելի հետեւանքներ կարող է ունենալ գոյություն ունեցող միջուկային զինատեսակների գործածումը: Դա է պատճառը, որ սառը պատերազմից անմիջապես հետո գերտերությունների միջուկային զենքերի մասնագետները ձեռնամուխ եղան նոր՝ ծավալներով փոքրագույն զինատեսակների ստեղծման աշխատանքներին: Նոր զենքերին տրվեց mininukes անվանումը: Եթե Ռուսաստանում, ըստ ամերիկյան հետախուզության տվյալների, աշխատանքներն ավարտվել են եւ արդեն մարտական վիճակի են բերված առաջին մինի զինատեսակները, ապա ԱՄՆ-ում աշխատանքները դեռ շարունակվում են: Աշխատանքները տարվում են Լոս Ալամոսի միջուկային լաբորատորիայում: Ըստ վերոհիշյալ Քուին Ջաջի, դեռ մեկ տարի առաջ Լոս Ալամոսի միջուկային լաբորատորիան առաջադրել է միջուկային զենքերի ցանկ նոր դարաշրջանի պահանջների համաձայն, որոնք «կարող են լինել բավականին արդյունավետ եւ վստահելի ընդդեմ ապագա Երրորդ համաշխարհային պատերազմի սպառնալիքների»:

Նրանց ներկայացրած փաստաթղթերով առաջարկվում են երեք տեսակ մարտագլխիկներ:

1. 10 տոննանոց, երկրի մեջ մխրճվող մարտագլխիկներ, որոնցով կարելի է պայթեցնել մետրո, թշնամու ղեկավարների հրամանատարական բունկերներ:

2. 100 տոննանոց հակաբալիստիկ մարտագլխիկներ, որոնք կարող են «ոչնչացնել միջուկային, կենսաբանական կամ քիմիական մարտագլխիկները թռիչքի ժամանակ»:

3. 1000 տոննանոց մարտագլխիկները նախատեսվում են կանխելու երրորդ աշխարհի պետությունների կողմից զանգվածային ոչնչացման զենքերի գործածումը, դեսանտային ուժերի դեմ հարձակումը:

Նախատեսվում է հարվածները իրականացնել 1-2 ռմբակոծիչներով, թռչող հրթիռներով կամ սուզանավերով:

Միջուկային մինի զենքերի վերաբերյալ ուսումնասիրությունների առաջին փուլը կավարտվի այս ամառը: Սակայն միայն փորձարկումներ անցկացնելուց հետո դրանք կարող են հայտնվել զինանոցում: Իսկ, ինչպես հայտնի է, Քլինթոնի վարչակազմը վերջերս եւս 15 ամսով երկարաձգեց միջուկային փորձարկումների մորատորիումը, ինչը որոշակի լարվածություն է առաջացրել կառավարական շրջանակներում: Այնուամենայնիվ պետք է կարծել, որ միջուկային զենքի [illegible] ծածման կողմնակիցներին կհաջողվի լուծել խնդիրն իրենց օգտին:

Ապագա զարգացումները կընթանան երկու ուղղություններով: Միջուկային նախապատվություններն էլ ավելի են [illegible] միջխմբակային, միջէթնիկական եւ ազգամիջյան հարաբերությունները եւ հակամարտությունները դարձնում անկառավարելի: Արդյունքում սկսվում են բախումները, որոնք վերածվում են համաշխարհային պատերազմի: Այս սցենարը ոչ մի անհավանական երանգ չունի, քանի որ առկա են բոլոր այն նախադրյալները, որոնք հանգեցրին համաշխարհային նախորդ պատերազմներին: Միակ արգելքը, որը պայմանավորված է միջուկային եւ զանգվածային մյուս զենքերի գործածման բարդույթով, միջուկային մինի զենքերի ստեղծմամբ, [illegible] զգացումների սիրահար ստրատեգների, հաղթահարվում է: Համաշխարհային պատերազմ սկսելու դեպքում «Միջուկային ակումբի» պաշտոնական եւ ոչ պաշտոնական անդամները կսկսեն հարվածներ հասցնել ոչ միայն երրորդ աշխարհում գտնվող հակամարտության կողմերի ուժերին, այլ նաեւ միմյանց, եթե պարզվի, որ նրանք հարել են պատերազմական հակառակորդ ճամբարներին:

Հնարավոր է նաեւ, որ իրադարձությունները զարգանան ավելի մեղմ, եւ գործը չհասնի համաշխարհային պատերազմի: Դա կախված կլինի գերուժերի միջեւ ուժային նոր հավասարակշռության ոչ ցավագին ձեւավորումից եւ նրանց կողմից հակամարտության գոտիների վրա արդյունավետ հսկողության հաստատումից: Այս տարբերակի դեպքում չի վերանում միջուկային զենքերի գործածման վտանգը, որոնց համար թիրախ կլինեն շրջանային հակամարտությունների մեջ ներգրավված այն ուժերը, որոնք կընդդիմանան պարտադրվող միջազգային վճիռներին: Հնարավոր է միջուկային զենք, անգամ նրա մինի տեսակը չկիրառվի Հարավսլավիայում, արեւմտյան մայրաքաղաքներին իր մոտիկության պատճառով: Սակայն ոչ ոք չի կարող ապահովագրել միջուկային հարվածներից Միջին Արեւելքը, Անդրկովկասը, Հեռավոր Արեւելքը:

ՎԱՀԵ ԹՈՒՆՂՐԱԿՅԱՆ
Միջազգային եւ քաղաքական հետազոտությունների կենտրոն

ԱՅՍՕՐ-ՊԼՅՈՒՍ

«ԱՅՍՕՐ-ՊԼՅՈՒՍ» ֆիլմ արտադրությունը կատարում է խաղարկային, վավերագրական, վիդեո եւ անիմացիոն (լիամետրաժ եւ կարճամետրաժ) կինոնախագծերի ընդունում, եվրոպական եւ ամերիկյան կինոֆոնդերին եւ ֆինանսավորողներին ներկայացնելու համար՝ համատեղ արտադրության նպատակով: Ժանրային սահմանափակում չկա:

Պայմանները

1. Սինոփսիս-(սցենարի համառոտ բովանդակություն) լիամետրաժ՝ 2-3 մեքենագիր էջ, կարճամետրաժ՝ 1 էջ
2. Ֆիլմոգրաֆիա-(ստեղծագործական կենսագրություն)
3. Ռեժիսորական տեսակետ-1-2 էջ
4. Աշխատանքային պլան-(նկարահանող օբյեկտների քանակը, վայրը, ժամկետները եւ այլ առանձնահատկություններ) 1 էջ
5. Մոտավոր նախահաշիվը-1 էջ
6. Նախագծի վերաբերյալ լուսանկարներ, վիդեո, աուդիո եւ այլ նյութեր (առկայության դեպքում)
7. Ստեղծագործական դոսյե-ժամուլ, լուսանկարներ, տեսահատվածներ նախորդ ֆիլմերից եւ այլն:

«ԱՅՍՕՐ-ՊԼՅՈՒՍԸ» հայկական կողմից հանդես է գալիս որպես ֆինանսական եւ պրոդյուսերական երաշխավոր եվրոպական կողմի միջեւ:
Նյութերն ընդունվում են մինչեւ օգոստոսի 10-ը, մեքենագիր, երկու օրինակ:

Հասցեն՝ Երեւան, Արովյան 14 («Երեւան» հյուրանոց), 4-րդ հարկ, 308 սենյակ, հեռախոս՝ 529684:

digitised by A.R.A.R.@

Միջին Արեւելք

ՔՐԴՍՏԱՆ. ՔԱՐԵՐ ՍԱԴԴԱՄԻ ՊԱՐՏԵԶՈՒՄ

ՄԱԿ-ի աջակցությամբ իրաքցի քրդերը փորձում են վերաշինել իրենց երկիրը: Բայց Իրաքի նկատմամբ հաստատված տնտեսական արգելքը նրանց էլ է վնասում:

Դեռ երեկ հյուսիսային լայնության 36–38 աստիճանները ընդգրկող այդ տարածքն անիծյալ եւ ամենի կողմից լքված էր: Ամենուրեք միայն ավերակներ էին: Բայց այսօր իրաքյան Քրդստանի հովիտներում անդորր է տիրում, եւ հուսահատությանը հաջորդել է նախկինում աներեւակայելի մի վերածնություն: Արեւմտյան դաշնակիցների պաշտպանությամբ նորեր կազմակերպված առաջին ազատ ընտրություններից ավելի քան մեկ տարի անց Իրաքի «քրդական ամողը» փորձում է կերտել իր ապագան:

«L'Express» հանդեսի տվյալների համաձայն, ավելի քան 23 միլիոն քրդերը բաժանված են 5 մասի: Թուրքիայում ապրում է 12 միլիոն քուրդ, Իրանում` 6, Իրաքում` 4 միլիոն, Սիրիայում` 800 հազար, նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններում` 300 հազար: Չնայած ՄԱԿ-ի պաշտպանությանը, իրաքցի քրդերն իրենց միանգամայն ապահով չեն զգում: «Երբ միջազգային ուժերը հեռանան, մենք կորած ենք: Երբ ռազմական համակարգման կենտրոնի ուժերը ետ քաշվեն Իրաքի հյուսիսից, Սադդամ Հուսեյնը կրկին ահռելապես կտարածի մեզ մոտ», ողբում է քուրդ բժիշկներից մեկը: 1992 թ. հոկտեմբերից «ազատագրված» Քրդստանում անդորր է տիրում միայն ամերիկյան, ֆրանսիական եւ բրիտանական բանակների զգոնության շնորհիվ, որոնք իրաքյան ռազմօդանավերին, ՄԱԿ-ի բանաձեւերին համապատասխան, արգելում են թռչել 36-րդ զուգահեռականից հյուսիս: Թուրքիայի հարավում` Ինջիրլիքում գտնվող ավիաբազայից մոտ հարյուր օդանավեր ամեն օր հսկում են այդ շրջանը: 18 սպաներ եւ ենթասպաներ տարածքն են հետախուզում սահմանամերձ Զախո քաղաքից: Սակայն դա չի խանգարում, որ Սադդամի զորերը շարունակեն ճնշումն ու սադրանքները եւ նոր ուժեր կուտակեն Քրդստանի սահմաններում:

Այդուհանդերձ, գլխավոր խնդիրը մնում է պարենավորումը: Երբեմն մոռանում են, որ Իրաքի նկատմամբ հաստատված տնտեսական արգելքը վնասում է նաեւ քրդական ապստամբ նահանգին: Ճիշտ է, մարդիկ այստեղ սովամահ չեն լինում եւ թերսնման հետ կապված հիվանդություններ չեն արձանագրվել: Բաղդադը նորմավորված մթերքներ բրինձ, թեյ, շաքար, ձեթ է մատակարարում նաեւ քրդերին, թեեւ իրաքցիներին ավելի շատ է տալիս: Բացի դրանից, մոտ 700 հազար քրդեր դեռ օգտվում են ՄԱԿ-ի հումանիտար ծառայություններից: Առավել լուրջ է վառելիքի գրեթե լիակատար բացակայությունը: Լինելով ծխախոտի խոշոր արտադրողներ (երեք տարվա բերք է կուտակված պահեստներում), քրդերն այլեւս չեն կարողանում աճեցնել իրենց ծխախոտի ֆաբրիկաները, քանի որ չունեն թուղթ, ֆիլտր եւ վառելանյութ: «Թուրքերն առեւտրի արգելքը հարգում են լոկ այն ժամանակ, երբ դա իրենց ձեռնտու է: Նրանք կարողանում են այն խախտել մեզ բանկ գնով գլանակներ վաճառելու համար, բայց մերժում են օգնել մեզ», ասում է մի քուրդ ձեռնարկատեր: Վառելանյութի բացակայության պատճառով չի գործում նաեւ Սուլեյմանիայի ցեմենտի գործարանը:

Առեւտրի արգելքը ծանր հետեւանքներ է ունենում իրաքյան Քրդստանում: Օրինակ, այս տարի գյուղացիները նախատեսում են ստանալ ցորենի զգալի հավելյալ բերք: Հավանաբար 300 հազար տոննա ընդհանուր բերքի միայն 60 հազար տոննան կբավարարի տեղական սպառմանը: Իսկ ի՞նչ անել մնացած 240 հազար տոննան: Վաճառե՞լ: Բայց ո՞ւմ: «Մենք անկարող ենք արտահանել այդ ավելցուկը: Երեւի անցյալ տարվա պես ստիպված լինենք այն վաճառել Սադդամ Հուսեյնին, թեեւ պատրաստ ենք եռակի էժան գնով հանձնել եվրոպացիներին», նշում է քրդական կառավարության մի խոսնակ:

Քուրդ ղեկավարներին մտահոգում է նաեւ 25 դինարանոց թղթադրամները շրջանառությունից հանելու Բաղդադի վերջին որոշումը: Փորձագետներն իրաքյան Քրդստանում առկա դրամապաշարը գնահատում են մեկ միլիարդ դինար, որի կեսը 25 դինարանոցներ են: Իսկ նոր դրամանիշերը վստահություն չեն ներշնչում: Մինչդեռ ամեն ինչ թանկանում է: Երբ 1992 թ. մարտին մեկ ավանակն արժեր 800 դինար, ապա այսօր վաճառվում է 3000-ով: Առաջին անհրաժեշտության ապրանքների գները եւս բարձրանում են: «Էլ չենք խոսում Սադդամ Հուսեյնի բազմաթիվ սադրանքների մասին», ասում է քրդական կառավարության անվտանգության պետ Քարիմ Սինջարին, որն արդեն ձերբակալել եւ բանտարկել է իրաքցի, ինչպես նաեւ քուրդ շուրջ 2000 դավադիրների: Բաղդադի, երբեմն նաեւ Թեհրանի գործակալ այդ դավադիրների առաջադրանքը բնակչության ահաբեկումն է: Գաղտնի ոստիկանության տվյալների համաձայն, ավտոմեքենա պայթեցնելու համար նրանց վճարում են 15 հազար դինար, շենքում ռումբ տեղադրելու համար տասն անգամ ավելի: Ասում են, թե որոշ օտարերկրացու սպանության դիմաց ահաբեկիչներին առաջարկում են առասպելական գումարներ: Իրաքյան Քրդստանի Սուլեյմանիա քաղաքի ծայրամասում այս տարի մարդասիրական կազմակերպությունների չորս ներկայացուցիչների սպանեցին, իսկ հանցագործներն այդպես էլ չձերբակալվեցին:

Միջոցներից զուրկ ոստիկանությունը չի կարողանում կանխել ահաբեկիչների ձեռնարկումները, ինչպես նաեւ դժվարությամբ է կողմնորոշվում քրդական զանազան շարժումների ներքին պայքարում: Այս առումով հատկանշական է քրդական երկու ամենաազդեցիկ կազմակերպությունների` Մասուդ Բարզանիի Քրդստանի ժողովրդավարական կուսակցության եւ Ջալալ Թալաբանիի Քրդստանի հայրենասիրական միության քողարկված պայքարը: Չնայած կառավարության մեջ դաշնակիցներ լինելուն, այս երկու կուսակցություններից յուրաքանչյուրն ուզում է պահպանել եւ ամրապնդել սեփական իշխանությունը: Այդ նպատակով նրանք չեն խորշում Բաղդադի վարչակարգի նախկին իշխանավորների ծառայություններից:

Այս թվացյալ դաշինքի քողի ներքո փաստական իշխանությունից զրկված որոշ կուսակցություններ գտնում են, որ իշխանության կենտրոնացումը թուլացնում է ազգային պայքարը, թեեւ հնարավոր են համարում Բաղդադի եւ հարեւան որոշ երկրների միջամտության առկայությունը: Օրինակ, մի բարձրաստիճան քուրդ ղեկավար վերջերս հայտարարեց. «Մենք միանգամայն դեմ ենք Իրաքի նկատմամբ անկախ պետության ստեղծմանը: Այնտեղ իրավիճակը քաոսային է եւ պատասխանատու որեւէ կառավարություն չկա»: Սակայն հունիսի 27-ին ԱՄՆ-ի կողմից Բաղդադի հրթիռակոծումը ժամանակավորապես փարատեց նրանց երկյուղները:

Իրաքյան Քրդստանում Սադդամ Հուսեյնի մոլեռանդ ջատագովները դինամիտով, նապալմով եւ ծանր հրետանու հարվածներով 4500 գյուղ են ավերել: Դրանց մի մասը վերածվել է քառակուսիների: Բայց շատ գյուղեր վերաշինվում են, այդ թվում միջազգային մարդասիրական կազմակերպությունների օգնությամբ: «Հարկավոր է ամեն գնով ապրել մեր հողի վրա», ասում է տարեց քահանա հայր Ռաֆաելը, որը նաեւ որմնադիր է, հյուսն, ճարտարապետ եւ իրեն նվիրել է գյուղերի վերականգնմանը: Սակայն քրդերն սկսել են գաղթել Կանադա, ԱՄՆ, Դանիա: Միջին հաշվով, օրական 5 քուրդ է փախչում Թուրքիա:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

Լուրերի Չոր

Մոսկվան անուշադրության չի մատնի Նամփոյի միջադեպը

Ռուսաստանը մտադիր է հասնել այն բանին, որ ԿԺԴՀ իշխանությունները ներողություն խնդրեն հուլիսի 4-ին Նամփո քաղաքում տեղի ունեցած մի դեպքի համար: Այդ մասին երեկ երեկոյան մի խումբ լրագրողների հայտարարեց փոխարտգործնախարար Գեորգի Կունաձեն: Նա նշեց, որ առաջին անգամ «Փենյանի իշխանություններն իրենց պաշտոնյաների տակ առան ամբոխի գործողությունները, որը փորձել էր Լինչի դատաստան տեսնել Ռուսաստանի հինգ քաղաքացիների նկատմամբ»: Գ. Կունաձեի խոսքերով, 500-600 մարդուց բաղկացած ամբոխը տեղական շուկայում շրջապատել է Ռուսաստանի առեւտրական ներկայացուցչության երեք աշխատակիցների, ինչպես նաեւ նրանցից մեկի կնոջը եւ 12-ամյա որդուն: «Նրանց դեմ կոպիտ, բռնի գործողություններ են կատարվել միայն այն պատճառով, որ աշխատակիցներից մեկի կինը մի քանի րոպե նկարահանել է խմբի շուկա մտնելու պահը», ասաց նա: Նրա կարծիքով, Ռուսաստանի ԱԳՆ-ն ըստ էության իր երկրի քաղաքացիներին կհանձնարարի ձեռնպահ մնալ ԿԺԴՀ մասնավոր ուղեւորություններից: Բացառված չէ, որ կկրճատվի նաեւ Փենյանում աշխատող ռուս քաղաքացիների թիվը: Ինչ վերաբերում է Մոսկվայում աշխատող հյուսիսկորեացի դիվանագետների թվի հնարավոր կրճատմանը, Գ. Կունաձեի կարծիքով, այս հարցադրումն առայժմ վաղաժամկետ է:

ԻՖ

Մոլդովան շահագրգռված է Ռուսաստանի միջամտությամբ

Մոլդովայի արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Իոն Բոտնարուն արտահայտվեց Մոլդովայի, Ռուսաստանի, Ռումինիայի եւ Ուկրաինայի մասնակցությամբ մերձդնեստրյան հակամարտության կարգավորման քառակողմ մեխանիզմի ակտիվացման օգտին: Նրա կարծիքով, ներկայումս այդ բանակցություններից «ասես դուրս է եկել Ռուսաստանը»: Դիվանագետն այդ մասին հայտարարեց երեկ Քիշնեւում, Ռումինիա կատարած իր այցից հետո անցկացված բրիֆինգում: Ի. Բոտնարուն ընդգծեց, որ շրջանում աշխատում են 4 պետությունների զինվորական դիտորդներ, սակայն «ստեղծված չեն բարի կամքի ներկայացուցչություն եւ անցյալ տարվա հուլիսի 21-ին ստորագրված մերձդնեստրյան հակամարտության կարգավորման մոլդառուսական համաձայնագրով նախատեսված մյուս տարրերը»: Ի. Բոտնարուն հերքեց այն լուրերը, թե Բուխարեստում քննարկվել է քառակողմ մեխանիզմը եռակողմով (առանց Ռուսաստանի մասնակցության) փոխարինելու հարցը: «Եռակողմ մեխանիզմ կարող է ստեղծվել միայն հակամարտության հետագա կարգավորմանը մասնակցելուց Ռուսաստանի պաշտոնական հրաժարման դեպքում, բայց մենք դրանում շահագրգռված չենք», ընդգծեց նա:

ԻՖ

Ռուսաստանը կմասնակցի հնդկական արբանյակի արձակմանը

Հնդկաստանի տիեզերական հանձնաժողովը ընդունել է ռուսական «Սալյուտ» նախագծային բյուրոյի հայտը ռուսական «Պրոտոն» ծանր մղիչ հրթիռով հնդկական կապի արբանյակի արձակման միջազգային մրցույթին մասնակցելու համար: «Սալյուտ» բյուրոյի մասնագետների գնահատումների համաձայն, ներկայումս «Պրոտոնի» միջոցով տիեզերական առարկայի ուղեծիր դուրս բերելու արժեքը տատանվում է 60-70 միլիոն դոլարի սահմաններում: Հնդկաստանի ազգային ծրագրին համապատասխան ենթադրվում է երկրագնդի մակերեւույթից 36 հազար կմ հեռավորության վրա գեոստացիոնար ուղեծիր դուրս բերել կապի երեք արբանյակ, որոնցից առաջինը պետք է արձակվի արդեն 1994 թ. վերջերին կամ 1995 թ. սկզբներին: «Սալյուտ» նախագծային բյուրոն Հնդկաստանի տիեզերական գերատեսչության հետ գործակցում է արդեն երկու տարի:

ԻՖ

Ռուսաստան

Արդյունաբերողների ու ձեռնարկատերերի կուսակցություն

Ռուսաստանի գործարարները մտադիր են ստեղծել սեփական քաղաքական կազմակերպություն: Այդ մասին հայտարարեց Ռուսաստանի արդյունաբերողների եւ ձեռնարկատերերի նախագահ, «Նորացում» համառուսաստանյան միության նախագահ-կոորդինատոր Ալեքսանդր Վլադիսլավլեւը: Նրա խոսքերով, «ավելի ու ավելի է հաստատվում այն ըմբռնումը, որ հարկավոր է ստեղծել քաղաքական հզոր կուսակցություն, որը կկարողանա տիրել իրավիճակին եւ պատասխանատվություն ստանձնել երկրի իրադարձությունների համար»:

Ինչպես հայտնեց Ա. Վլադիսլավլեւը, 32 շրջանային կազմակերպություններ արդեն դիմել են միության վարչությանը, առաջարկելով կազմել նման կուսակցություն: «Սա առաջին ալիքը չէ, ասաց նա, բայց այս անգամ տարածաշրջանները լրջորեն են տրամադրված»:

Ա. Վլադիսլավլեւը նաեւ հայտնեց, որ հուլիսի 23-ին տեղի կունենա «Նորացում» միության խորհրդի նիստ: Նրա խոսքերով, նիստում ենթադրվում է քննարկել արդյունաբերողների ու ձեռնարկատերերի քաղաքական ուժերի միավորման հետ կապված կազմակերպական հարցեր:

ԻՖ

ԱՄՆ

Երեք Կալիֆորնիա մեկի փոխարե՞ն

Ավելի քան 130 տարում Կալիֆորնիայում առաջին անգամ քննարկման է դրվում «ոսկե նահանգի» ապագան, ընդ որում, գործն այնպիսի բնույթ է ստանում, որ այդ ամբողջ «ոսկին» ստիպված են բաժանել երեք մասի:

Նահանգի ասամբլեայի գլխավոր կոմիտեն հավանություն տվեց այդ հարցով կալիֆորնիացիների մեջ հարցում անցկացնելուն: Նորաստեղծն է պարզել, թե ինչ են մտածում մարդիկ Կալիֆորնիան երեք մասի բաժանելու վերաբերյալ` հյուսիսային, կենտրոնական եւ հարավային:

Երկար տասնամյակների ընթացքում տեղական անջատողականները մեծապես փորձեր էին ձեռնարկում Կալիֆորնիան մասնատելու, սակայն ոչ մեկը, երբ հաշվենք 1859 թվականից, հաջողություն չունեցավ:

Դեռ այն հեռու ժամանակներում այստեղի Կապիտոլիումի զույգ պալատները` ասամբլեան եւ սենատը, հավանություն տվեցին օրինագծին, իսկ նահանգապետն իր ստորագրությունը դրեց նրա տակ նահանգը երկու մասի բաժանելու մասին: Թուղթը գնաց կենտրոն` Վաշինգտոն, սակայն երկրի կոնգրեսն այն մերժեց, դրա ժամանակը չէր. Ամերիկայում փոթորկում էր քաղաքացիական պատերազմը:

Այսօր նահանգի ասամբլեայի անդամ, հանրապետական Սթեն Սթըթհեմը գտնում է, որ Կալիֆորնիայի բաժանման վերաբերյալ բնակչության հարցման մասին որոշումը մի խոշոր քայլ է երեք վարչական առանձին կազմավորումների ստեղծման գործում:

Իհարկե, ամեն ինչ այդքան հեշտ եւ արագ չէ: Նույնիսկ երբ բաժանման գաղափարը հավանություն ստանա Կալիֆորնիայի օրենսդիրների կողմից, եւ երբ նույնիսկ նահանգապետ Փիթ Ուիլսոնն այդ որոշումն ամրացնի իր ստորագրությամբ, նրա իրականացման ճանապարհին կառաջանան դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ:

Երբ եկող տարվա աշնանը այդ գաղափարը ստանա քաղաքացիների համաձայնությունը, օրենսդիրները եւս մի տարվա ընթացքում պետք է մշակեն գաղափարի իրագործման համապատասխան գործնական ուղին, ապա պետք է վավերացվի ասամբլեայի եւ սենատի կողմից եւ նոր արդեն դրանից հետո ուղարկվի Միացյալ Նահանգների կոնգրես` ֆեդերալ մակարդակում համաձայնության նպատակով:

Նահանգապետի մամուլի քարտուղար Ջ. Թրենքլին դեռ չի մեկնել համապատասխան դիրքորոշում բաժանման գաղափարի գլխավոր կողմնակցի` Սթեթհեմի օրինագծի վերաբերյալ, սակայն ինքը` նահանգապետը, ընդգծեց մամուլի քարտուղարը, դեմ է երեք Կալիֆորնիաների առաջ գալուն:

Սթեն Սթեթհեմը եւ մյուս անջատողականները համոզված են, որ Կալիֆորնիան չափից ավելի խոշոր է, եւ նրա առանձին տարածքները չափազանց տարբեր են: Բաժանման օգտին շարժումը նոր եռանդ ստացավ վերջին տարիներին:

Անցյալ տարվա հունիսին Հյուսիսային եւ Կենտրոնական Կալիֆորնիայի 31 շրջաններից 27-ում «այո» ասացին հօգուտ նահանգի բաժանման երկու մասի:

Սթեն Սթեթհեմը ենթադրում է, որ նահանգի այժմյան գործադիր իշխանությունը կատարելապես տեղապտույտ է կատարում, չի գործում, սակայն նահանգի բաժանումը երեք մասի կալիֆորնիացիներին կտա մի ղեկավարություն, որը մարդկանց ավելի մոտ կլինի: Համաձայն իր առաջարկած սխեմայի, բաժանման գիծը կանցնի Սակրամենտոյից եւ Սան Ֆրանցիսկոյից դեպի հյուսիս, ինչպես նաեւ Բեյքերսֆիլդի եւ Լոս Անջելեսի լեռնաշղթայով: Սթեթհեմի գաղափարի նկատմամբ առանձնապես ընդդիմություն չի դիտվում, սակայն ասամբլեայի անդամներից մեկը` դեմոկրատ Մյուրեյը, երբ հարցրին նրա կարծիքը, սառցիորեն մռնչաց. «Ես բացարձակապես դեմ եմ»: Ավելի ուշ նա բացատրեց. «Ողջամիտ ծիծաղելի է մեզ բաժանել երեք մասի: Ի՞նչ է ստացվում: Տնտեսության մեկ եռորդը, հեռանկարայնության մեկ եռորդը, երկրում ազդեցության մեկ եռորդը: Ինձ ցույց տվեք, որ գտնվեցին մարդիկ, որոնք լրջորեն ընդունեցին այդ գաղափարը»:

«Լոս Անջելես թայմզ» թերթից
Հուլիս, 1993

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

Ռուսաստանի ԳԽ վերանայելու է իր որոշումը

Ղրիմը չի փոխելու իր կարգավիճակը: Սեւաստոպոլին հնարավոր չէ բաժանել Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի միջեւ, հայտարարել է Ղրիմի ԳԽ նախագահ Նիկոլայ Բագրովը Գերմանիայի կառավարության եւ Բունդեսթագի պատվիրակության հետ հանդիպման ընթացքում: Բագրովը հայտնել է, որ իր ունեցած տվյալներով, մոտ ապագայում Ռուսաստանի Գերագույն խորհրդում կքննարկվի Սեւաստոպոլի կարգավիճակի մասին ԳԽ նախորդ որոշումը չեղյալ հայտարարելու հարցը: Ղրիմի ստատուսն անփոփոխ է, նշել է Բագրովը: Սեւծովյան նավատորմը չպետք է բաժանվի: ԻՖ

Թուրքիան Իրանին մեղադրում է քրդերին աջակցելու մեջ

Ինչպես հուլիսի 20-ին հաղորդեց «Ազատություն» ռադիոկայանը, Թուրքիայի արտգործնախարարը Անկարայում Իրանի դեսպանին բողոքի նոտա է հանձնել այն կասկածներով, որ Իրանն աջակցում է քուրդ ապստամբներին: Թուրքիայի կառավարության ներկայացուցչի խոսքերով, դեսպանին ներկայացվել են անժխտելի ապացույցներ, այդ թվում լուսանկարներ, որոնք պատկերում են Իրանի տարածքում, սահմանային ճամբարում գտնվող Քրդստանի բանվորական կուսակցության անդամների: Թուրքիան այդ նոտայի պատասխանը պահանջում է մինչեւ հաջորդ երկուշաբթի: Այդ օրը Անկարայում նախատեսված է սկսել իրանաթուրքական բանակցություններ, որոնք նվիրված են սահմանների անվտանգության հարցին: ՆՏ

Հեռախոսազրույց Ելցինի եւ Կրավչուկի միջեւ

Երեկ Բորիս Ելցինը եւ Լեոնիդ Կրավչուկը հեռախոսազրույց են ունեցել: Քննարկվել են ռուս-ուկրաինական հարաբերությունների որոշ արդիական հարցեր, մասնավորապես Սեւաստոպոլի եւ Սեւծովյան նավատորմի հիմնահարցը: Երկու երկրների ղեկավարները պայմանավորվել են իրենց կառավարություններին հանձնարարականներ տալ նախապատրաստելու առաջարկների մի փաթեթ, հաշվի առնելով նոր հանգամանքներ: Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել երկու նախագահների հանդիպման մասին, որի վայրը եւ ժամկետները կճշտվեն լրացուցիչ: ԻՖ

Ոչ թե վրացիներին, այլ ռուսներին

Աբխազիայի խորհրդարանի նախագահ Վլադիսլավ Արձինբան հայտարարել է, որ երեկ Բաթումի նավահանգստում իրոք բեռնաթափվել են զինամթերքով բեռնված նավեր, բայց զինամթերքը նախատեսված է ռուսական բանակի ուսումնական հրաձգությունների համար: Արձինբան հանդես է եկել այդ հայտարարությամբ աբխազական կողմի այն մեղադրանքների կապակցությամբ, թե Բաթումում ժամանած նավերն ուկրաինական են, իսկ զինամթերքը նախատեսված է Աբխազիայում կռվող վրացական բանակի համար: ԻՖ

Մերձդնեստրյան հանրապետությունը խնդրում է ճանաչել իրեն

Ինքնահռչակ Մերձդնեստրյան Մոլդովական Հանրապետության ԳԽ-ն երեկ օր դիմեց Ռուսաստանի նախագահին եւ Գերագույն խորհրդին, խնդրելով հանրապետությունը ճանաչել, որպես միջազգային իրավունքի ինքնուրույն սուբյեկտ: «Հաշվի առնելով հանրապետության ժողովրդի կամքի արտահայտությունը, ընդգծվում է փաստաթղթում, որն արտահայտվել է հանրաքվեների եւ ընտրությունների ընթացքում, խնդրում ենք Ձեզ այդ հարցը մտցնել Ռուսաստանի խորհրդարանի նստաշրջանի օրակարգ»: Դիմումի [illegible] ԻՖ

Մշակույթ

Արվեստագետները տարիք չունեն

Թեւածող խոսք դարձած ճշմարտություն է, թե անփոխարինելի մարդ չկա: Սակայն իրականությունը հաճախակի մերժում է մեզ այս արտահայտության նույնքան ճշմարտացի մեկ այլ ծալք. անփոխարինելի ու անկրկնելի են անձնական հմայքով եւ իրենց կոչմանն ու մարդկանց անվերապահորեն ծառայելու տաղանդով օժտված անհատականությունները:

Ավանդական է դարձել վերհիշել մեզանից գնացած նշանավոր մարդկանց հատկապես հոբելյանական տարիներին, մինչդեռ նրանց անզուգական էությունը, որին երջանկաբար առնչվել ենք, եւ նրանց գործը, որով հարստացել է նաեւ մեր կյանքը, առկայծում են մեր ապրած յուրաքանչյուր օրվա, վայրկյանի մեջ:

... Հակոբ Ովկանյան: Հուլիսի 20-ին նա կդառնար 69 տարին: Ասել, որ նա եղել է Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդական արտիստ, արվեստի վաստակավոր գործիչ, Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր, Հայաստանի Ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի վաստակաշատ եւ անխոնջ մշակ, որ նրա անունը սերտագրված է հայ թատրոնի ականավոր ու կարկառուն գործիչների ոսկեմատյանում՝ համարժեք է գրեթե ոչինչ չասելուն, զի նրա հարուստ օժտված անհատականության արտահայտման այս ասպարեզներից ամեն մեկը ուսումնասիրելուց հետո միայն կարող է մեր առջեւ լիարժեք բացվել Հակոբ Ովկանյան արվեստագետի եւ մարդու ինքնատիպությունը:

Հիշատակել, որ Հակոբ Ովկանյանին են պատկանում մեր օպերայի եւ բալետի թատրոնում իրականացված շուրջ երեսուն ներկայացումների բեմադրությունները (դրանց թվում Ա. Խաչատրյանի, Է. Հովհաննիսյանի, Կ. Օրբելյանի, Ա. Ադանի, Պ. Չայկովսկու, Ս. Պրոկոֆեւի բալետներից, Ա. Տիգրանյանի, Հ. Վերդիի, Ռ. Լեոնկավալլոյի օպերաներից), որ նրա կատարողագանկի ներկայացումների ընդհանուր թիվը գերազանցում է հիսունից, որ՝ նա աննախադեպ հաջողությամբ բեմադրել եւ ներկայացրել է մի շարք բալետներ արտասահմանյան երկրներում, որ նրա ներկայացումներից շատերը բազմիցս արժանացել են համամիութենական մրցանակների, որ նախկին Խորհրդային Միության երաժշտական մեծ կենտրոններում եւ նրա սահմաններից դուրս ելույթներ է ունեցել նաեւ որպես սիմֆոնիկ դիրիժոր, դարձյալ համարժեք է սակավ բան ասելուն, զի այս յուրաքանչյուր փաստի ետեւում լիարժեք զարկերակում է խոհական արվեստագետին, մտավորականին միայն արժանավայել կերպով ապրելու ուսանելի մի դասընթաց:

... Ով տեսել է թատրոնի շքամուտքից նրա ներս մտնելը, չի կարող չվավերել, որ Հակոբ Ովկանյանը տասնյակ տարիների ընթացքում ամեն անգամ՝ ինչպես առաջին, գալիս էր տոգորված հատուկ հուզմունքով, ներքուստ եւ արտաքնապես միշտ ձգված, ազնվատես, խրոխտ, բայց եւ եռանդուն ու բերկրանքով...

Այստեղից, թատրոնի դերասանական շքամուտքից, սկսվում էր դեպի դիրիժորական նոտակալը տանող արքայական ճանապարհը, որը համակված էր երաժշտությանը, արվեստին նվիրաբերվելու ազնիվ բույրով:

Նրանք, ովքեր ապրել եւ երգել են նրա նվագավարած ներկայացումներում, չեն կարող չհավաստել բացառիկ մի ճշմարտություն. երբ նոտակալի առջեւ Հակոբ Ովկանյանն էր՝ ստեղծագործական երկունքի պահին նրանք լիցքավորվում էին հատուկ ներշնչանքով, բեմական ազատության եւ ոգեշնչման եզակի զգացումով, զի այստեղ, նոտակալի առջեւ դրսեւորվում էր դիրիժորի ոչ միայն մասնագիտական, այլեւ մարդկային օժտվածությունը՝ արտիստին ամեն վայրկյան մինչեւ վերջ տասար լինելու պատրաստակամությունը, նրբանկատությունը, հոգեկան խոր փոխըմբռնումը:

«Դահլիճի մթության միջից ես միշտ տեսնում էի նրա ինչ զուսպ ու ազնիվ դեմքը, ներքին լույսով ողողված հայացքը, որն իբրեւ վստահելի եւ հարազատ ուղեցույց միշտ ինձ հետ էր: Նրա հետ ես ապրում էի իմ Անուշի ճանապարհի բոլոր ելեւէջները՝ սիրո հրճվանքից մինչեւ կործանում: Եւ այդպես՝ բոլոր դերերում», ասում է Գոհար Գասպարյանը:

Նրանք, ովքեր հարազատակից են եղել Հակոբ Ովկանյանի ստեղծագործական եւ կազմակերպչական բուռն եւ իմաստալից տարիներին, չեն կարող չհաստատել, որ նա թատրոնի այն սյուներից էր, որի առկայությամբ այդ օջախի ստեղծագործող ողջ կառույցը, ինչպես իր յուրաքանչյուր անդամի, զգում էր իրեն ուրախահոգեն պաշտպանված, շնորհ եւ բազմիմաց ղեկավարի հովանու ներքո:

Եւ միանգամայն հասկանալի է, երբ այսօր նրանցից շատերը խոստովանում են. «Հակոբ Ովկանյանի գնալուց հետո մեր թատրոնը, ասես, մասամբ որբացավ...»: Թերեւս սա է արվեստագետին, մարդուն, գործընկերոջը տրված հնարավոր գնահատականներից ամենաբարձրը:

Այն չափանիշը, որով այսօր արժեւորվում է նրա ստեղծագործական հույժ բեղմնավոր ուղու ծանրակշիռ կարեւորությունը, իր հետ առնչվող մարդկանց երախտիքի չափը:

Հրճվալից գնահատականներով են գեղեցված դիրիժորի անձնական գրադարանի բազմահատոր գրքերը Հայաստանի, նախկին Խորհրդային Միության հանրապետությունների, արտասահմանյան երկրների մամուլը, ականավոր արվեստագետների նամակները, դիրիժորին ընծայված լուսանկարների եւ պարտիտուրների գրառումները: Սակայն արժեքավորն այն է, որ այդ նյութերը բացում են մեր առջեւ Հակոբ Ովկանյան արվեստագետի, անհատի, ստեղծագործական եւ մարդկային առնչությունների լայնքը, նրա ապրած կյանքի ընդգրկուն նշանակալիությունը:

... Ասում են՝ արվեստագետները տարիք չունեն: Արդարեւ, նա, ով իր կյանքն ապրել է ժողովրդին եւ իր ժամանակին ծառայելու հավատամքով, ով ընծայել է արվեստին ի վերուստ տրված անսպառ ձիրքերը, ամենապաղձալի պահին անգամ ստեղծագործող իրականացնելու արգասավորությունը, նա, ում հոգու եւ մտքի ամեն մի ելեւէջը, ծեծերը, ամեն մի շարժումը կրել են ազգային ինքնատիպության դրոշմը, նա, ում սրտի երաժշտությանը մշտապես լինելով բացի, եղել է իր ժամանակի ժողովրդի հոգեւոր-մշակութային միջավայրի արտահայտիչներից մեկը, կարող է չվախենալ ժամանակի եւ տարիքի ավերումներից: Քանզի իսկական արվեստագետների տարիքի միակ ճշմարիտ չափանիշը նրա ստեղծագործական հասունության գագաթնակետն է, որի բարձունքից, ինչպես լեռան գագաթից, բացվում է մեր առջեւ իր ստեղծագործական ողջ կարելիությունների, մտքի ունակությունների եւ հոգու նվիրումի շնալ համայնապատկերը: Եւ այդ իսկ բարձրակետում հավերժանում է արվեստագետը, ընդմիշտ ընծայելով մեզ իր գործը, եւ հենց ապավորություն ընձեռում ժամանակին ընթացքում իրապես արժեւորելու, ինչպես Սեւակը կասեր, «կտրված ծառի բուն հասակությունը»:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԵԹԵ ՈՒԵՖԱ-Ն ՇԱՀԱԳՐԳՌՎԱԾ ԷՐ ՎՐԱՍՏԱՆՈՎ, ԲԱՐԻ ԼԻՆԵՐ ՉՄՈՌԱՆԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ

«Ազգը» հուլիսի 15-ի համարում հանդես էր եկել «Վրաստանը կմասնակցի ՈՒԵՖԱ-ի խաղերին, իսկ մե՞նք» հոդվածով, որտեղ մանրամասն մեկնաբանությամբ անդրադարձել էր Հայաստանի թիմերին եվրոպական մրցաշարերից զրկելու անարդարացի որոշմանը, մասնավորապես նշելով, որ ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունը հանդես է եկել հատուկ հայտարարությամբ, ընդգծելով, որ Հայաստանում ռազմական վիճակը կայուն է, որ անվտանգությունը երաշխավորված է:

Մինչ այդ «Իզվեստիա» թերթը հուլիսի 14-ի համարում «Հայաստանի ԱԳՆ համաձայն չէ ՈՒԵՖԱ-ի որոշմանը» վերնագրով եւ գրեթե նույն բովանդակությամբ հոդված էր տպել:

Հուլիսի 14-ին Ժնեւում տեղի ունեցան եվրոպական ակումբային թիմերի երեք մրցաշարերի վիճակահանությունները:

Հուլիսի 19-ի ուշ երեկոյան Հայաստանի ԱԳՆ մեր խմբագրություն ուղարկեց դեռեւս հուլիսի 13-ին ՈՒԵՖԱ-ին հասցեագրած իր պաշտոնական գրության տեքստը:

«Բողոք ՈՒԵՖԱ-ի որոշման դեմ» վերնագրով այդ նամակը տպագրվեց «Ազգի» հուլիսի 20-ի համարում: Այն վերջանում էր այսպես. «ՀՀ ԱԳՆ կանի ողջ կարելին, որ ՈՒԵՖԱ-ի արտակարգ կոմիտեն վերանայի հանձնաժողովի որոշումը»: Ընթերցողը կարող է տարակուսել. «Որոշման ի՞նչ վերանայման մասին է խոսքը, ժամկետանց ի՞նչ խնդրանք է սա, չէ՞ որ վիճակահանությունը վաղուց կայացել է: Փաստն արդեն կատարված է»: [illegible]

ԱՐԱՄ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻՆ

[illegible]

կան երանց տվեց: Մինչեւ հիմա մասնների վրա կարելի է հաշվել, որ քաղաքական նկատառումներով ՈՒԵՖԱ-ն կամ ՖԻՖԱ-ն պատժամիջոցներ են կիրառել: Կարելի է հիշել ռասայական խտրականության համար ՀԱՀ-ի մեկուսացումը, Բրյուսելում տեղի ունեցած դեպքերի պատճառով անգլիական թիմերի որակազրկումը, երբ մարզադաշտում մեծ թվով մարդկային զոհեր եղան, վերջապես ՄԱԿ-ի կողմից Հարավսլավիայի նկատմամբ պատժամիջոցների կիրառումը, որը հիմք ընդունելով, ՈՒԵՖԱ-ն այս երկրին զրկեց Եվրոպայի անցյալ տարվա առաջնության եզրափակիչից: Բայց մեր պարագայում ոչ մի զուգահեռ չի կարելի անցկացնել, ՈՒԵՖԱ-ն պատճառ է բերում քաղաքական անկայուն իրավիճակը: Դա լրագրային հոդվածների ստեղծած երեւակայության արդյունք է: Բոլորս էլ գիտենք, որ Հայաստանում քաղաքական անկայուն վիճակ չկա եւ ՈՒԵՖԱ-ն քաղաքական պատճառաբանությունների ոչ մի հիմք չուներ: Մենք նույնիսկ արտասահմանցիների անվտանգությունն ապահովելու հատուկ հովանավոր ենք գտել հանձին «Այբենի» ընկերության: Ինչ վերաբերում է անմիջական կապի բացակայությանը, դա էլ քննարկման նյութ չէ: Արդեն մեկ տարի է, ինչ Հայաստանն AT&T հեռախոսային ընկերության անդամ է եւ ցանկացած պահին «Հրազդան» մարզադաշտում կարելի է հեռախոսներ տեղադրել եւ կապվել աշխարհի ցանկացած մասի հետ:

– Բայց հարցը միայն հեռախոսակապի մասին չէ, միջազգային ֆեդերացիաները բազմաթիվ հանձնաժողովներ ունեն եւ նրանց հետ հիմնական կապը հնարավոր է միայն նամակագրությամբ, [illegible]

պատասխանելն այլեւս անիմաստ էր: Ինչեւէ: Ինչո՞վ բացատրել, որ ԱԳՆ «Իզվեստիային» իր գործունեության մասին անմիջապես տեղյակ է պահել, իսկ մեզ հիշել է, երբ հարցն այլեւս անիմաստ է եղել:

– ԱԳՆ-ն կարող է նյութեր տրամադրել, բայց դրանց օգտագործելու իրավունքը միայն լրատվական միջոցներին է վերապահված: Նույնիսկ արխիվային նյութեր կարելի է առաջարկել: Եթե հարցը ձեզ համար ժամկետանց է, բարի եղեք չտպագրել: Բայց սկզբում դեմ եմ եւ այլ կարծիքի եմ: ՈՒԵՖԱ-ի որոշման վերանայելը միայն մարզական կողմին չի վերաբերում: Արդեն պարզ է, որ վիճակահանությունից հետո դա հնարավոր չէ: Մեզ առավելապես մտահոգում է հարցի քաղաքական կողմը: Եվրոպայում ՀՀ ԱԳՆ ավագ դեսպան Արմեն Սարգսյանը հատուկ հանձնարարական է ստացել լինել ՈՒԵՖԱ-ի կենտրոնակայանում՝ Բեռնում եւ տեղում պարզաբանել կատարվածն ու երաշխիքներ ստանալ, որ ապագայում Հայաստանի նկատմամբ անարդարացի որոշումներ չեն լինի:

– Այնուամենայնիվ, երբ է ՀՀ ԱԳՆ-ն գրություն ուղարկել ՈՒԵՖԱ-ին:

– Մենք պարտավոր չենք հաշվետու լինել: Դա վերստուգման տրամաբանություն է բողոքում: Բայց եթե ուզում եք իմանալ ճշմարտությունը, խնդրեմ. մեր օգնությամբ ՀՀ սպորտկոմիտեն ու ֆուտբոլի ֆեդերացիան իրենց բողոքի նամակները հուլիսի 9-ին ուղարկեցին ՈՒԵՖԱ-ին: Դրանով մենք հրավիրեցինք Երեւանում գտնվող դեսպանատների ներկայացուցիչներին եւ հանդես եկանք հայտարարությամբ ու խնդրանքով, որ վերջիններս տեղ հասցնեն մեր քաղաքական իրավիճակի ճշմարտացի պատկերը: Հատուկ գրություն ուղարկեցինք նաեւ ՈՒԵՖԱ-ին:

– Բայց անկախ ամեն ինչից, այլ կարծիք լինել չի կարող, որ Վրաստանի հարցը լուծվել է պետական ամենաբարձր մակարդակով:

[illegible]

Մեռնեք հետին դիրքերում

Շվեյցարիայի Բիլ քաղաքում շարունակվող շախմատի տղամարդկանց աշխարհի առաջնության միջգոնալ մրցաշարում, որտեղ խաղարկվում է հավակնորդների մրցափուլի 10 ուղեգիր, նախատեսված 13 տուրից տեղի է ունեցել հինգը: Մրցաշարային աղյուսակը գլխավորում են միանգամից յոթ հոգի. Բարեեւը (Ռուսաստան), Վան Դեր Ստերենը (Հոլանդիա), Անանդը (Հնդկաստան) եւ այժմ արդեն Բելգիայի դրոշի տակ հանդես եկող Միխայիլ Գուրեւիչը, որոնք վաստակել են չորսական միավոր: Վիշվանաթան Անանդը երկու ոչ-ոքիից հետո երեք անընդմեջ հաղթանակ տարավ, ընդ որում, հինգերորդ տուրում առավելության հասավ առաջատարներից մեկի, Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Խալիֆմանի նկատմամբ: Առաջատար խմբակին ընդամենը կես միավորով զիջում է 2-րդ խմբակը՝ Կրամնիկը (Ռուսաստան), Գելֆանդը (Բելառուս), Շիրովը (Լատվիա) եւ Խալիֆմանը: 5-րդ տուրում Շիրովը հաղթեց Վլադիմիր Հակոբյանին:

Ցավոք, լրատվական գործակալությունները մեր երեք շախմատիստների ելույթների մասին գրեթե ոչինչ չեն հաղորդում, ասենք եւս, որ նրանցից ոչ ոք առաջատարների թվում չէ: Քանի որ մրցաշարն անցկացվում է շվեյցարական մրցակարգով, որի դեպքում միմյանց հետ հանդիպում են գրեթե հավասար միավորներ ունեցողները, ուստի կարելի է ենթադրել, որ Վլադիմիր Հակոբյանն ունի մոտավորապես 50 տոկոսանոց արդյունք: Մեզ հայտնի է նաեւ, որ երիտասարդ Տիգրան Նալբանդյանը 1-ին տուրում զիջել է Միխայիլ Գուրեւիչին: Առայժմ ոչ մի տեղեկություն չկա, թե ինչպես է հանդես գալիս Սմբատ Լպուտյանը: Մենք հույս ունենք [illegible]

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

NORINVEST

«ՆՈՐԻՆՎԵՍՏԻ» բոլոր հաճախորդներին

Ընկերության խորհրդի որոշմամբ ամեն ամիս անցկացվելու է

ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԻ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

2.000.000 ռ.

ամենամսյա մրցանակային ֆոնդով

Համակարգիչի (կոմպյուտեր) օգնությամբ խաղարկվում են մեր ֆիրմայի հետ տվյալ ամսվա ընթացքում հաճախորդների կնքած բոլոր պայմանագրերի համարները:

Յուրաքանչյուր ամսվա խաղարկություն կկայանա հաջորդ ամսվա առաջին շաբաթ օրը:

Մենք Ձեզ առաջարկում ենք նաեւ մի շարք նոր ինվեստիցիոն նախագծեր, այդ թվում՝ ***երկու ամսով:***

Co. LTD

"SHARK" ֆիրման

Ընդունում է երկարաժամկետ դրամային ներդրումներ հանրապետությունում ամենաբարձր տոկոսներով:

3 ամիս–60%

6 ամիս–150%

1 տարի–320%

Նվազագույն ներդրումը 50000 ռուբլի:

«Անի» հյուրանոց, 8 րդ հարկ, 824 սենյակ, հեռ 594464

PUBLISET

ԻՆԿՈ

«ԻՆԿՈ» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղը կատարում է արագ դրամական փոխանցումներ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՈՒԿՐԱԻՆԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ընդունում է դեպոզիտային ներդրումներ Ուկրաինայում եւ Ռուսաստանում

Հասցեն Վաղարշապատի արձակի փողոց 2Թ, հեռախոս 56-59-74, 56-07-51

PUBLISET

NICA

INVESTMENT COMPANY

ՆԻԿԱ Ինվեստիցիոն Ընկերությունը Ձեզ համար աննախադեպ հնարավորություն է ընձեռում ներդնել գումարներ մեր ծրագրերում եւ մասնակիցը դառնալ արտադրական, գյուղատնտեսական եւ առեւտրագնման գործունեությանը:

Իր ավանդատուներին ՆԻԿԱ-ն առաջարկում է.

- ամենացածր գներով գնել մնդամթերք
- մոտ ժամանակում լուծել էներգետիկական պրոբլեմը Ձեր բնակարանում
- ընկերության նպատակամղված գործունեության շնորհիվ կրկնապատկել Ձեր կապիտալը:

ՆԻԿԱ-ն երաշխավորում է.

ռուբլու ավանդների դեպքում.

4 ամիս 70 %

6 ամիս 120 %

12 ամիս 330 %

տարադրամային ավանդների դեպքում.

50 % տարեկան

ՄԵՆՔ ԿԱՐԾՈՒՄ ԵՆՔ, ԴԱ ՁԵԶ ԿՀԵՏԱՔՐՔՐԻ

Մեր հասցեն Երեւան Սայաթ Նովա 7 (օպերայի դիմաց) Հեռ. 56 79 46

PUBLISET

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Հայաստանում Հունաստանի դեսպանատունը հայտնում է, որ դեսպանատան վիզաների եւ անձնագրերի բաժինը կաշխատի միայն Աթենքում համապատասխան որոշման ընդունումից անմիջապես հետո: Մինչ այդ Հունաստանի վիզայի համար խնդրում ենք դիմել Մոսկվայի հունական դեսպանատուն, վիզաների եւ անձնագրերի բաժին:

Հեռախոսներ.

(095) 2909742, 2905742

«ԼՈՒՍԱՆ» ասոցիացիան կազմակերպում է կոմերցիոն չվերթներ

ՍԻՐԻԱ

Երեւան–Հալեպ–Երեւան երթուղով

ԼԵՀԱՍՏԱՆ

Երեւան–Վարշավա–Երեւան երթուղով

Ցածր գներով առաջարկում է նաեւ անհատական եւ խմբային տուրիստական ճանապարհորդություններ

Սիրիա (Հալեպ 7 օրով)

Սիրիա հանգստով (ծովափնյա Լաթաքիա քաղաքում 14 օրով)

ԱՐԱԲ. ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Երեւան–Շարժա–Երեւան երթուղով

Ինքնաթիռներում տեղեր կարող ենք հատկացնել ֆիրմաներին եւ խմբային զբոսաշրջիկներին.

Ուղեւորության պայմանների եւ թռիչքի օրերի մասին կարելի է իմանալ 52-17-68, 58-68-17 հեռախոսահամարով:

ՀԱՍՑԵՆ. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ (ԱԲՈՎՅԱՆ, ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ) 3

PUBLISET

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

«Հայկական ծրագրեր» ընկերությունն առաջարկում է լավագույն հաշվապահական ծրագրերը ԱՊՀ երկրներում:

Հեռախոսներ

252463, 254758, 584545

Հայտարարություն

Վաճառվում է 18 քմ տարածքով պատրաստի վաճառասրահ «Երեւան» հյուրանոցի շրջակայքում, փողոցի ճակատային հատվածում:

Զանգահարել երեկոյան ժամը 19-ից հետո, 27.38.47 հեռախոսահամարով:

ENTERPRISE

Mercury

«Mercury enterprise»ն

հերթական անգամ անցկացնելով ինվեստիցիոն գործընթացը բնակչությանը հնարավորություն է ընձեռում խնայողությունները պաշտպանել գերարժեզրկման պրոցեսներից: Ֆիրմայի մասնագետները այս անգամ առաջարկում են ներդրումների հետեւյալ տարբերակները.

1. Եռամսյա ավանդների դեպքում 15 % ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի 45 %

2. Վեցամսյա ավանդների դեպքում 20 % ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի 120 %

«Mercury enterprise»ն

երաշխավորում է ձեր գումարների պաշտպանվածությունը արժեզրկման պայմաններում ամենակայուն արժույթ հանդիսացող անշարժ գույքով:

Երեւան, Սայաթ-Նովայի 19, «Անի» հյուրանոց 6-րդ հարկ 636 սենյակ 594-636

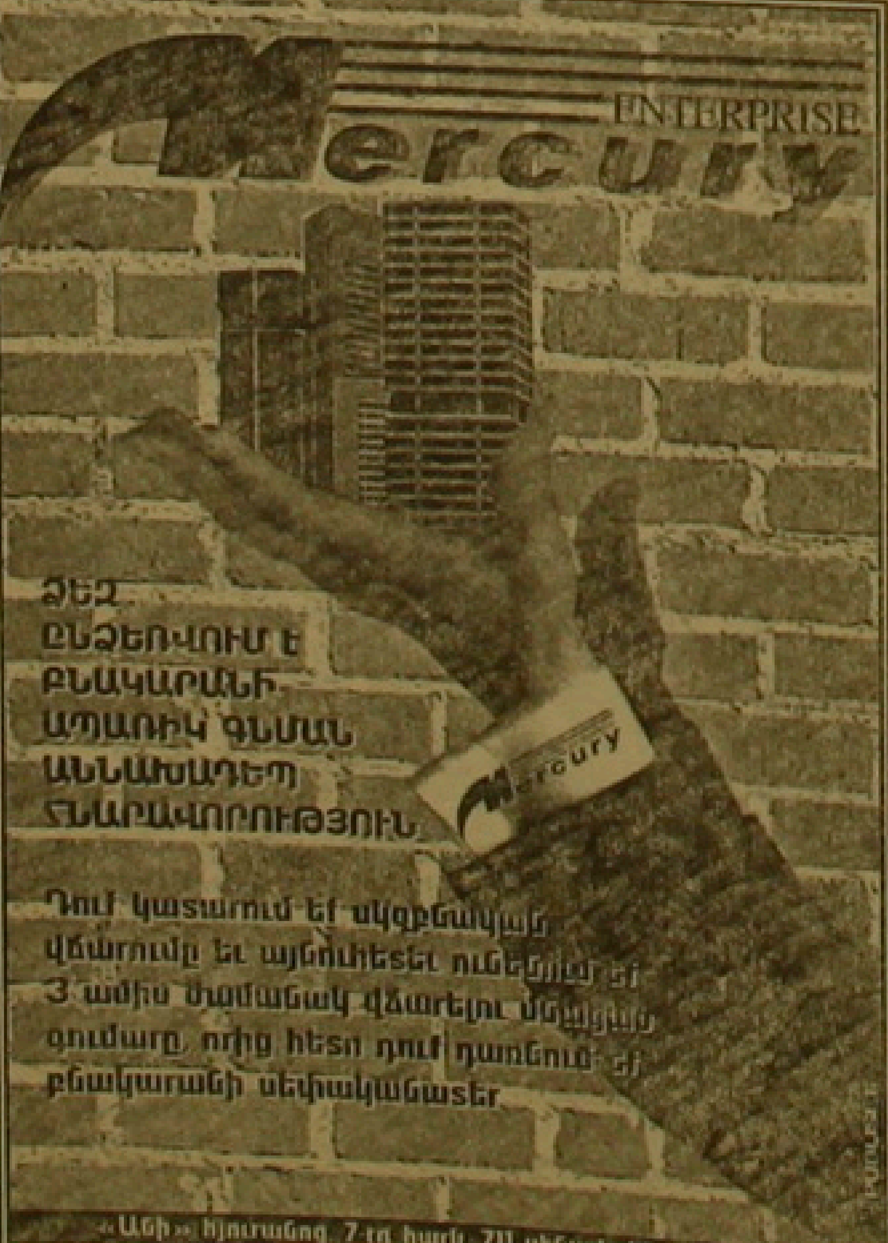

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝ «Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh® համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի

Azg armenian daily

Editor H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորման եւ տառատեսակների հեղինակ ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԼԱՐՅԱՆ

Տպագրվել է «Պերիոդիկա» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 30 000. Գինը 1557. Ստորագրված է տպագրության 21. 7. 1993

digitised by A.R.A.R.@